



MINISTERUL  
EDUCAȚIEI, CULTURII  
ȘI CERCETĂRII

# CURRICULUM NAȚIONAL LA LIMBA ROMÂNĂ

PENTRU INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE TIMPURIE  
CU PROGRAM ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Chișinău • 2018

CZU 811.135.1'243(073.2)

C 95

*Realizat în cadrul Programului național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale (2016-2020), Hotărârea Guvernului nr. 904 din 31.12.2015*

Aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1592 din 25.10.2018)

#### **COORDONATORI NAȚIONALI:**

- **Angela CUTASEVICI**, Secretar de Stat în domeniul educației, MECC
- **Valentin CRUDU**, șef Direcție Învățământ General, MECC
- **Natalia Grîu**, consultant principal, MECC

#### **AUTORI:**

- **Alexandra Barbăneagră**, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
- **Lucia Cucu**, magistrul în management educațional, director, Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM)
- **Iulia Iordăchescu**, profesoară de limba și literatura română, grad didactic superior, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
- **Liuba Mocanu**, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
- **Lucia Cepraga**, doctor în filologie, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice
- **Ala Zavadschi**, doctor în filologie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova

#### **RECENZENȚI:**

- **Liuba Petrencu**, dr. conf. univ., șef catedră *Limbă și Comunicare*, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
- **Anatolie Ionaș**, dr. conf. univ., șef catedră *Limbă și Literatură Română*, Universitatea de Stat din Tiraspol

Autorii exprimă sincere mulțumiri pentru colaborare în realizarea produsului curricular profesorilor de limba română din grădinițe, în special celor din UTAG:

**Natalia Nedealco**, grădinița nr. 7, Comrat; **Galina Mutcoglo**, grădinița nr. 9, Comrat; **Alla Uzun**, grădinița nr. 5, Comrat; **Olga Scripcari**, grădinița nr. 6, Comrat; **Marcela Cișleanu**, grădinița nr. 8, Vulcănești; **Prascovia Cealicu**, grădinița nr. 5, Ceadâr-Lunga; **Liudmila Berber**, grădinița din Tomai; **Liudmila Barbineagra**, grădinița nr. 6, Ceadâr-Lunga; **Elena Ceaneva**, grădinița nr.1, Cișmichioi.

#### **Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții**

**Curriculum național la limba română:** pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale / Alexandra Barbăneagră, Lucia Cucu, Iulia Iordăchescu [et al.]; coord. naț.: Angela Cutasevici [et al.]; Min. Educației, Culturii și Cercet. a Rep. Moldova. – Chișinău: S. n., 2018 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”). – 68 p.: tab.

Aut. sunt indicați pe vs. f. de tit. – Referințe bibliogr.: p. 56-60. – 500 ex.

ISBN 978-9975-3279-6-1.

ISBN 978-9975-3279-6-1.

## CUPRINS

<b>Preliminarii.....</b>	<b>5</b>
<b>1. Repere conceptuale ale curriculumului .....</b>	<b>9</b>
<b>2. Competențe specifice ale disciplinei .....</b>	<b>14</b>
<b>3. Administrarea disciplinei .....</b>	<b>14</b>
3.1. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de conținut .....	15
3.2. Proiectarea timpului pentru activități didactice pe grupe.....	16
3.3. Volumul recomandat al produselor pe grupe .....	16
<b>4. Unități de învățare .....</b>	<b>17</b>
<b>4.1. Grupa mijlocie.....</b>	<b>17</b>
• Unități de competențe. Unități de conținut. Activități de învățare și produse educaționale recomandate .....	17
• Componente structurale ale unităților de conținut .....	24
<b>4.2. Grupa mare.....</b>	<b>28</b>
• Unități de competențe. Unități de conținut Activități de învățare și produse educaționale recomandate .....	28
• Componente structurale ale unităților de conținut .....	36
<b>4.3. Grupa pregătitoare.....</b>	<b>39</b>
• Unități de competențe. Unități de conținut Activități de învățare și produse educaționale recomandate .....	39
• Componente structurale ale unităților de conținut .....	47

**5. Sugestii metodologice..... 52**

**6. Sugestii de evaluare ..... 55**

**Bibliografie..... 56**

## **Anexe**

Anexa 1. Minimum lexical..... 61

Anexa 2. Acte de vorbire pe grupe..... 63

Anexa 3. Modele de vorbire..... 66

## PRELIMINARII

Învățarea limbii oficiale a statului în contextul multicultural și multiethnic al Republicii Moldova este o prioritate națională a sistemului de învățământ, stabilită în documentele normative și strategice.

În context, *Curriculumul la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale (Curriculum)* este un document inovativ ce vizează procesul de învățare a limbii oficiale a statului, cadrat cu actualele tendințe europene de învățare timpurie a unei limbi nematerne/străine, ceea ce reprezintă o noutate pentru sistemul de învățământ din Republica Moldova.

Prezentul *Curriculum* este parte componentă a *Curriculumului național pentru educație timpurie*, a *Concepției naționale de studiere a limbii române în instituțiile cu instruire în limbile minorităților naționale* și reprezintă un document reglator la nivel național. *Curriculumul* este proiectat pentru realizare în instituțiile de educație timpurie, grupele: mijlocie (4-5 ani), mare (5-6 ani) și pregătitoare (6-7 ani).

**Scopul Curriculumului** constă în identificarea și valorificarea politicilor educaționale europene și naționale de învățare a limbii române în instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale în vederea sporirii interesului pentru învățarea limbii române și a comunicării în limbă-tintă, asigurând coeziunea interculturală în Republica Moldova.

Necesitatea de a introduce un atare document normativ de învățare a limbii române la nivelul educației timpurii a fost dictată de mai mulți factori, precum:

- obligativitatea învățării limbii române în toate instituțiile de învățământ de orice nivel, sprijinită și garantată de stat prin asigurarea condițiilor necesare pentru însușirea limbii române în toate instituțiile de învățământ din Republica Moldova, stabilită în *Codul educației* (2014) [1];
- sporirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ cu instruire în limbile minorităților naționale, prevăzută de *Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale* (2016-2020), aprobat prin HG nr. 904 din 31 decembrie 2015 [9];
- ajustarea procesului de învățare a limbii române ca limbă nematernă la documentele de politici europene, în special la *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: predare-învățare-evaluare (CECRL)* (2018) [16];

- corelarea competențelor de comunicare în limba română ca limbă nematernă cu nivelurile europene de performanță lingvistică conform CECRL.

Racordarea conținuturilor educaționale din actualul Curriculum cu cele din curricula conexe la nivel preșcolar și primar: *Curriculumul educației copiilor de vârstă timpurie și preșcolară (1 – 7 ani) în Republica Moldova* [7], *Standarde de învățare și dezvoltare pentru copil de la naștere până la 7 ani* [10], *Curriculum la limba și literatura română pentru instituțiile de învățământ cu instruire în limbile minorităților naționale, învățământul primar* [5], *Curriculum național: învățământul primar* [4], *Curriculum național: învățământul primar. Limba străină (I)* [6].

Documentul vizat este elaborat în notă cu actualele documente de politici educaționale naționale și internaționale: *Codul Educației al Republicii Moldova* (2014); *Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”* (2014); *Standardele de eficiență a învățării* (2012); *Standardele de eficiență a învățării limbii române ca limbă nematernă în învățământul primar și preuniversitar din Republica Moldova* (2012); *Cadrul de Referință al Curriculumului Național* (2017); *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: predare-învățare-evaluare* (2018) și promovează abordarea sistemică a conceptului de curriculum, modelul de proiectare curricular centrat pe competențe și finalități, conceptualizarea învățării din perspectivă inter- și transdisciplinară.

**Funcțiile** Curriculumului derivă din documentele de referință în vigoare, având caracter reglator și strategic: de conceptualizare, proiectare, corelare, reglementare și normare, de orientare a procesului de învățare a limbii române ca limbă nematernă în instituțiile preșcolare cu program în limbile minorităților naționale.

*Curriculumul la Limba română* include, pe lângă *Preliminarii*, următoarele componente:

- *Repererele conceptuale ale Curriculumului* reprezintă cadrul conceptual de învățare a limbii române ca limbă nematernă în instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale.
- *Competențele specifice ale disciplinei* structurează demersul formativ al procesului de învățare a limbii române pe întreg parcursul treptei preșcolare (vizează în special receptarea și producerea de mesaje orale, simple și scurte, în situații uzuale, familiare; identificarea și aprecierea elementelor specifice culturii române, exprimarea interesului și respectului pentru valorile naționale).

- *Unitățile de competențe* derivă din competențele specifice și indică achizițiile copilului pentru fiecare perioadă de învățare, diferită de la grupă la grupă (mijlocie, mare, pregătitoare).
- *Administrarea disciplinei* indică statutul obiectului de studiu cuprins în domeniul de activitate Limbă și comunicare, numărul de ore proiectat pentru învățare.
- *Repartizarea orientativă a orelor* reflectă o distribuție a timpului alocat pentru studiu pe unități de conținut, respectiv pe grupe (mijlocie, mare, pregătitoare), activități de bază și activități complementare; proiectarea timpului pe activități didactice pe grupe; volumul recomandat al produselor pe grupe.
- *Unitățile de conținut* prezintă baza de operare pentru formarea competențelor, ele cuprinzând o tematică variată, în acord cu interesele și nevoile copilului de vârstă școlară mică (*Eu și universul meu familiar, Eu și lumea din jurul meu* etc.); elemente de construcție a comunicării, vocabular, acte de vorbire.
- *Activitățile de învățare și produsele educaționale recomandate* reprezintă atât modalitățile de formare a unităților de competențe prin care se vehiculează unitățile de conținut, cât și produsele ce urmează a fi realizate în procesul de studiu.
- *Sugestiile metodologice* au rolul de a orienta profesorul în organizarea demersului didactic pentru a facilita formarea competențelor.
- *Sugestiile de evaluare* recomandă cadrului didactic modalități de evaluare a procesului de învățare la nivelul educației timpurii.

Curriculumul vizat este conceptualizat și structurat pentru a oferi un parcurs didactic coerent în învățarea limbii române, ajustat la nevoile și preocupările copiilor din instituțiile de educație timpurie, la un nivel de achiziție Pre-A1, incipient, în concordanță cu CECRL. Oferta curriculară proiectată de actualul document constituie un prim pas în familiarizarea copiilor din instituțiile de educație timpurie cu instruire în limbile minorităților naționale *cu limba română*, care constituie, de facto, o altă formă de comunicare verbală decât limba maternă. Procesul de învățare va permite achiziții conștiente, etapizate, în învățarea limbii române, pe fiecare perioadă de vârstă (mijlocie, mare, pregătitoare).

Curriculumul se bazează pe abordarea psihocentrică, sociocentrică, inter- și transdisciplinară, prioritare fiind, la această etapă, formarea la copii a competenței de înțelegere la auz și a celei de exprimare orală.

Relevăm că documentul normativ este centrat pe formare de competențe de comunicare, dar nu pe unități de conținut (tematice), care sunt recomandabile și concepute ca mijloace de operare pentru formarea competențelor.

Curriculumul prevede o abordare didactică flexibilă, diferențiată în selectarea materiei de învățare, organizarea procesului de studiu etc., având în vedere particularitățile psihologice, interesele specifice ale preșcolarilor, contextele locale diferite etc., dar și adaptarea la viziunea metodologică a fiecărui cadru didactic. De asemenea, se recomandă ajustarea continuă a materiei de studiu la stilurile diverse de învățare, particularitățile individuale ale copiilor, inclusiv ale celor cu cerințe educaționale speciale și la nivelul de achiziții anterioare ale grupului-țintă.

Documentul actual proiectează diverse oportunități de învățare a limbii române atât în activități de bază (integrate), cât și complementare (activități de regim, activități comune părinți-copii, imersiuni culturale etc.). Extinderea mediului de comunicare în limba română în activitățile de regim din grădiniță, dar și în mediul familiar, va facilita procesul de învățare a limbii române. Implicarea activă a părinților în procesul de învățare va crește gradul de motivare și măsura în care competențele formate vor putea fi utilizate cu succes în contexte reale familiale și sociale.

Beneficiarii prezentului document sunt copiii preșcolari, profesorii de limba română, educatorii din instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale, concepătorii de curriculum, autorii de suporturi curriculare la limba română ca limbă nematernă, precum și părinții.

Punerea în practică a *Curriculumului la Limba română* pentru preșcolari încurajează, în premisa formării competențelor proiectate, creativitatea și libertatea cadrelor didactice/educatorilor în ceea ce privește:

- selectarea conținuturilor tematice în funcție de grupul de copii;
- utilizarea personalizată (individualizată) a activităților de învățare și a produselor didactice recomandate;
- proiectarea și utilizarea unor strategii de predare-învățare-evaluare originale, optând pentru varia tehnici și metode;
- abordarea trans- și interdisciplinară proprie a demersului didactic în vederea promovării drepturilor copilului, a toleranței, a valorilor multiculturală și a respectului reciproc într-o societate modernă.

Astfel, considerăm că actualul *Curriculum la Limba română* oferă spațiu pentru familiarizarea timpurie a copiilor, din familiile etniilor conlocuitoare de pe teritoriul RM, cu limba oficială a statului, valorile naționale; formarea corectă, complexă și armonioasă a personalității copilului; promovarea dialogului intercultural în Republica Moldova.



## 1. Repere conceptuale ale curriculumului

Educația lingvistică timpurie a copiilor din instituțiile cu program în limbile minorităților naționale este o prioritate a învățământului contemporan din Republica Moldova, un mijloc de promovare a dialogului intercultural la nivel național.

Conceput în baza documentelor de politici lingvistice naționale și internaționale, *Curriculumul* prezintă demersul educațional privind învățarea limbii române de către copiii de vârstă preșcolară în instituțiile cu instruire în limbile minorităților naționale.

*Curriculumul la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale* are drept obiectiv primordial formarea competenței elementare de comunicare în limba română; creșterea interesului pentru învățarea și comunicarea în limba de stat; încurajarea curiozității pentru schimbul de informații în limba română în contexte familiare, uzuale; pregătirea pentru ulterioarele activități de învățare, valorificând unele elemente specifice ale culturii naționale, asigurând o comunicare interculturală eficientă, dar și integrarea socială.

Curriculumul este elaborat în context cu standardul internațional – *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: învățare-predare-evaluare* [15, 16], care definește nivelurile competenței lingvistice de comunicare și oferă utilizatorului posibilitatea de a măsura progresul la fiecare nivel al procesului de învățare și la orice etapă a vieții. Conform CECRL, sunt stabilite nivelurile de competență lingvistică: Pre-A1, A1, A2, B1, B2, C1, C2, care corespund diviziunilor clasice de cunoaștere a limbii:

- nivel incipient (Pre-A1) – utilizator/vorbitor debutant;
- nivel de bază (A) – utilizator/vorbitor elementar;
- nivel intermediar (B) – utilizator/vorbitor independent;
- nivel avansat (C) – utilizator/vorbitor experimentat (Tabelul 1.1).

**Tabelul 1.1.**

### Nivelurile comune de referință conform *Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi*

Pre-A1	A		B		C	
Nivel incipient	Nivel de bază		Nivel intermediar		Nivel avansat	
	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Nivel debutant	Nivel începător	Nivel elementar	Nivel-prag	Nivel avansat	Nivel autonom	Măiestrie

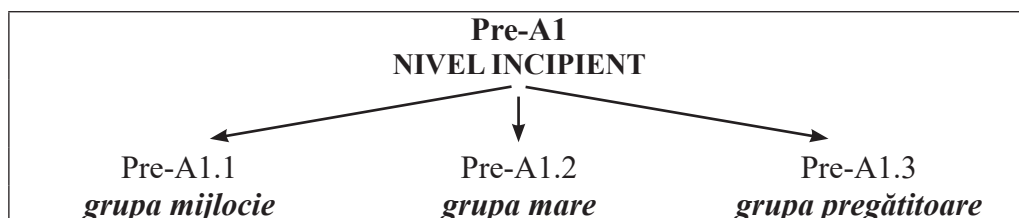
Astfel, pentru nivelul **Pre-A1**, nivel incipient, poziționat înaintea nivelului A1, se propun descriptori ce se referă la sarcini simple, scurte, elementare, care pot constitui obiective utile pentru începători, debutanți în procesul de învățare a limbii-țintă. Raportat la educația timpurie, nivelul Pre-A1 reprezintă o etapă propedeutică în nivelul A1, vizând situații în care copilul folosește un limbaj limitat, constituit din cuvinte, modele/acte de vorbire ce corespund nevoilor sale personale de comunicare [16, p. 35].

În urma racordării la CECRL, se conturează un șir de descriptori, privind învățarea limbii române ca limbă nematernă la etapa preșcolară, pentru nivelul Pre-A1. Astfel, *copilul poate*:

- sesiza la auz enunțuri/mesaje scurte și simple, cu condiția ca acestea să fie pronunțate lent și clar, însoțite sau nu de imagini/gesturi sau repetate, dacă este necesar;
- recunoaște și folosi cuvinte familiare, uzuale în comunicarea de zi cu zi (denumiri de obiecte, ființe, persoane, numere, zilele săptămânii etc.);
- înțelege și răspunde la întrebări simple și scurte, care îl privesc direct (de ex.: nume, vârstă) sau vizează o altă persoană, pronunțate cu claritate, în tempo corespunzător vârstei și contextului educațional;
- percepe și utilizează expresii uzuale, instrucțiuni scurte și simple: "Da", "Nu", "Mulțumesc", "Ascultați!", "Repetăți!", "Priviți imaginea!", "Arătați!", "Colorați!", "Spuneți!" etc.;
- produce mesaje scurte, foarte simple despre sine, alte persoane, obiecte, ființe, în baza modelelor de vorbire.

Pornind de la ideea promovată de CECRL că "nivelurile din cadru sunt niveluri de referință și că, în orice context dat, utilizatorii ar putea să le divizeze, ilustrând modurile în care acestea s-ar putea realiza în diverse contexte" [16, p. 36], a fost elaborată „o arborescență flexibilă” a nivelului Pre-A1 de învățare a limbii române la etapa de educație timpurie, divizată după cum urmează:

- nivelul Pre-A1.1 (grupa mijlocie 4 – 5 ani);
- nivelul Pre-A1.2 (grupa mare 5 – 6 ani);
- nivelul Pre-A1.3 (grupa pregătitoare 6 – 7 ani) (Figura 1.1).



**Figura 1.1. Arborescența flexibilă a nivelului Pre-A1**

Prin urmare, învățarea limbii române în instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale se recomandă a fi realizată în temeiul descriptorilor distinctivi ai nivelului Pre-A1 (Tabelul 1.2).

**Tabelul 1.2.**

**Descriptorii nivelului Pre-A1**

*(la limba română în instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale)*

Nivelul	Grupa	<b>DESCRIERE GLOBALĂ</b> (Ceea ce poate face copilul)
Nivelul Pre-A1.1	Grupa mijlocie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poate identifica și pronunța sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, izolat și în cuvinte.</li> <li>• Poate recunoaște la auz și reproduce denumirile unor obiecte, ființe din mediul apropiat în enunțuri simple și scurte, articulate clar și rar, pe teme uzuale, cu sprijin imagistic sau gestual din partea profesorului.</li> <li>• Poate formula întrebări și răspunsuri scurte cu referire la propria persoană, obiecte, ființe din nemijlocita apropiere, ajutat de profesor.</li> <li>• Poate descrie unele obiecte, ființe, din universul personal, după mărime și culoare.</li> </ul>
Nivelul Pre-A1.2	Grupa mare	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poate identifica și pronunța sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, izolat, în cuvinte și în modele verbale.</li> <li>• Poate recunoaște la auz denumirile unor obiecte, ființe și le poate utiliza, reproducându-le în modele verbale, enunțuri simple și scurte pe teme uzuale, în bază de repere.</li> <li>• Poate percepe semnificația globală a unor mesaje simple și scurte, articulate clar și rar, pe teme familiare, cu repere imagistice, gestuale, auditive etc. din partea profesorului, colegului.</li> <li>• Poate formula întrebări scurte în situații de necesitate imediată și poate prezenta răspunsuri sau informații simple, punctuale vizând propria persoană, obiecte, ființe din mediul apropiat și activități cotidiene, încurajat de profesor.</li> <li>• Poate participa cu interes la dialoguri simple și realiza schimburi elementare de informații cu interlocutori cunoscuți.</li> <li>• Poate numi, număra (până la 10) și descrie unele obiecte, ființe, din mediul apropiat, după mărime, culoare și formă.</li> </ul>

<b>Nivelul Pre-A1.3</b>	<b>Grupa pregătitoare</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poate identifica și articula sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române în modele verbale, enunțuri simple și scurte, texte cunoscute rostite izolat și în cuvinte.</li> <li>• Poate recunoaște la auz denumirile unor obiecte, ființe, acțiuni în enunțuri scurte și simple, pe teme cunoscute.</li> <li>• Poate înțelege semnificația globală a unor mesaje simple și scurte, articulate cu claritate, pe teme cotidiene, cu și fără repere din partea interlocutorului.</li> <li>• Poate reproduce cu acuratețe unele informații, poezii, cântece în bază de repere.</li> <li>• Poate formula întrebări și răspunsuri, oferi informații simple, înlănțuite logic, clar articulate, despre sine și alte persoane, obiecte, ființe din mediul apropiat și activități cotidiene, cu și fără repere.</li> <li>• Poate participa activ la dialoguri simple, realizând un schimb de informații cu interlocutori cunoscuți și necunoscuți, în diferite contexte de comunicare cu respectarea regulilor de etichetă verbală.</li> <li>• Poate numi, număra (până la 20) și descrie unele obiecte, ființe, persoane din mediul apropiat, cu și fără repere.</li> </ul>
-----------------------------	---------------------------	--

Reperele conceptuale ale *Curriculumului* se axează pe **modelul comunicativ-funcțional**, care presupune organizarea procesului de învățare ca model al procesului de comunicare reală, dezvoltarea integrată a competențelor de *receptare a mesajului oral și de exprimare orală*.

Comunicarea orală, proiectată în cadrul activităților de învățare, se realizează prin diverse acte de vorbire, bazate pe situații reale de viață, trăite sau întâlnite în viața de zi cu zi.

A dobândi competențe precum *a recepționa la auz și a reproduce, a reacționa la cele auzite, a produce de sine stătător enunțuri, a pune în aplicare, a lua atitudine, a avea reacții adecvate verbale și nonverbale* etc. reprezintă o dimensiune semnificativă a demersului didactic prin care curriculumul este aplicat la treapta preșcolară.

Procesul didactic de învățare a limbii române ca limbă nematernă în instituțiile de educație timpurie se realizează în baza principiului abordării integrate.

Reperul învățării integrate sunt patru elemente interconectate – 4C, care apar în contexte specifice: *conținut, comunicare, cunoaștere și cultură*. În acest sens, învățarea limbii nu este privită ca un scop în sine, ci ca un mod de a

acumula, odată cu învățarea ei, a unor cunoștințe elementare, aspecte specifice din cultura, obiceiurile, tradițiile naționale, normele comportamentale, valorile culturale și naționale etc. Componenta culturală din curriculum asigură promovarea dezvoltării personale a copilului într-un cadru socio-cultural largit, educația în și pentru valori.

Activitățile integrate de *formare a limbajului și a comunicării* în limba română au o *unitate tematică* și cuprind competențele și conținuturile specifice, experiențele de învățare, resursele educaționale, prin transcenderea granițelor/întrepătrunderea dintre două sau mai multe domenii: *educație literar-artistică, educație muzicală, educație plastică* etc.

Respectiv, orice activitate integrată de învățare a limbii române se conturează în jurul domeniului de activitate dominant – Limbaj și comunicare, iar celelalte domenii dețin un rol secundar, deoarece acestea vin să completeze conținutul prezentat, abordându-l, astfel, holistic.

Modalitățile de predare-învățare-evaluare plasează copilul în situații de utilizator activ al limbii române, oferă posibilitatea unei educații complexe, vizând aspectul formal, nonformal, informal ale căror interferențe favorizează dezvoltarea la copii a competențelor specifice prin unitățile de competențe, asociate cu activități de învățare ludice, active și interactive, aplicate la conținuturile proiectate.

Activitățile de învățare din perioada educației timpurii trebuie să fie cât mai variate și creative, să se axeze, în mod special, pe metode experiențiale, deoarece copiii învață mult mai repede, ușor și plăcut ”prin a face”, în cazul când există o interacțiune între toți cei implicați în procesul de învățare: copil – profesor/educator, copil – părinte, copil – copil/grupul de copii.

Actualul document normativ se bazează pe câteva principii fundamentale:

- *principiul motivării, stimulării interesului pentru învățarea limbii române și a comunicării în limba țintă;*
- *principiul învățării centrate pe copil, realizat într-un mediu prietenos;*
- *principiul învățării axat pe modelul funcțional-comunicativ;*
- *principiul abordării integrate a conținuturilor de învățare (holistic);*
- *principiul învățării experiențiale, naturale, prin acțiune;*
- *principiul învățării ludice, bazată pe joc;*
- *principiul învățării în baza modelelor de vorbire și a diversității contextelor de comunicare familiare, uzuale;*
- *principiul accesibilității prin diferențierea și individualizarea procesului de învățare;*
- *principiul comunicării interculturale;*
- *principiul parteneriatului în învățarea limbii române.*

## Modalități de extindere

Reperetele conceptuale ale actualului *Curriculum la Limba română* pot fi cadrate cu învățarea limbii materne a copiilor (găgăuză, bulgară, rusă, ucraineană etc.) în instituțiile de educație timpurie – conceptualizată în învățarea *multilingvă*.

Derivată din concepția de *învățare multilingvă*, învățarea simultană/paralelă, a fost elaborată și pilotată în perioada 2015-2018 de către Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) cu susținerea financiară a Înalțului Comisar Pentru Minorități Naționale OSCE de la Haga și a Agenției Elvețiene de Dezvoltare și Cooperare [23, 24].

Învățarea multilingvă este o concepție de politică educațională menită să creeze oportunități reale pentru a asigura eficiența procesului didactic în învățarea pe parcursul aceleiași perioade de timp a două sau mai multe limbi, în baza unor conținuturi tematice similare, axate pe același spectru de finalități.

## 2. Competențe specifice ale disciplinei

1. Receptarea mesajelor orale scurte și simple în situații de comunicare familiare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române.
2. Producerea de mesaje orale scurte, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare uzuale.
3. Aprecierea și înțelegerea elementară a unor aspecte specifice culturii române, exprimând interes, curiozitate și respect pentru valorile naționale.

## 3. Administrarea disciplinei

Statutul disciplinei	Domeniul de activitate	Grupa	Nr. de ore pe an	
			Activități de bază	Activități complementare
Obligatorie	Limba și comunicare	Grupa mijlocie	108 ore	108 ore
		Grupa mare	108 ore	108 ore
		Grupa pregătitoare	108 ore	108 ore

### 3.1. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de conținut

#### • Activități de bază

Grupa	Unități de conținut	Nr. de ore	
<b>Grupa mijlocie</b>	1. Să facem cunoștință!	13 ore	
	2. Jucăriile mele	13 ore	
	3. Grădinița mea	15 ore	
	4. Eu și familia mea	13 ore	
	5. Camera mea	13 ore	
	6. Îmi plac fructele și legumele	15 ore	
	7. Animale și păsări	13 ore	
	8. Patria mea – Republica Moldova	13 ore	
	<i>dintre care</i>		
	Activități integrate de învățare a limbii române	82 ore	
	Evaluări și recapitulări	8 ore	
	Imersiuni culturale	8 ore	
	Ore la discreția cadrului didactic	10 ore	
	<b>ÎN TOTAL</b>	<b>108 ore</b>	
<b>Grupa mare</b>	1. Eu și prietenii mei la grădiniță	17 ore	
	2. Familia mea	13 ore	
	3. Casa mea	17 ore	
	4. Ce fructe și legume gustoase!	13 ore	
	5. Ce multe animale!	11 ore	
	6. O zi din viața mea	11 ore	
	7. Cele patru anotimpuri	13 ore	
	8. Plaiul meu	13 ore	
	<i>dintre care</i>		
	Activități integrate de învățare a limbii române	82 ore	
	Evaluări și recapitulări	8 ore	
	Imersiuni culturale	8 ore	
	Ore la discreția cadrului didactic	10 ore	
	<b>ÎN TOTAL</b>	<b>108 ore</b>	
<b>Grupa pregătitoare</b>	1. Eu sunt la grădiniță	13 ore	
	2. Eu și familia mea	13 ore	
	3. Casa mea	13 ore	
	4. Mijloace de transport	13 ore	
	5. Anotimpurile anului	13 ore	
	6. Preferințe	13 ore	

	7. Locuiesc în Republica Moldova	20 ore
	8. La revedere, grădiniță!	10 ore
	<i>dintre care</i>	
	Activități integrate de învățare a limbii române	82 ore
	Evaluări și recapitulări	8 ore
	Imersiuni culturale	8 ore
	Ore la discreția cadrului didactic	10 ore
	<b>ÎN TOTAL</b>	<b>108 ore</b>

• **Activități complementare**

Grupa	Activități	Nr. de ore	Total
<b>Grupa mijlocie</b>	Activități de regim	1 oră x 10 zile x 9 luni = 90 ore	108 ore
	Activități comune părinți-copii	2 ore x 9 luni = 18 ore	
<b>Grupa mare</b>	Activități de regim	1 oră x 10 zile x 9 luni = 90 ore	108 ore
	Activități comune părinți-copii	2 ore x 9 luni = 18 ore	
<b>Grupa pregătitoare</b>	Activități de regim	1 oră x 10 zile x 9 luni = 90 ore	108 ore
	Activități comune părinți-copii	2 ore x 9 luni = 18 ore	

**3.2. Proiectarea timpului pentru activități didactice pe grupe**

Grupa	Timpul proiectat pentru o activitate
Grupa mijlocie	20 minute
Grupa mare	30 minute
Grupa pregătitoare	35 minute

**3.3. Volumul recomandat al produselor pe grupe**

Produse	Grupa mijlocie	Grupa mare	Grupa pregătitoare
Minimum lexical (nr. de cuvinte incluse în acte/modele de vorbire)	75 – 100	100 – 125	125 – 150
Dialog (nr. de replici)	1 – 2	2 – 3	2 – 3
Monolog/descriere/mesaj (nr. de enunțuri)	1 – 2	2 – 3	2 – 3



## 4. Unități de învățare

### 4.1 Grupa mijlocie

Unități de competențe	Unități de conținut	Activități de învățare și produse educaționale recomandate
<b>Competența 1. Receptarea mesajelor orale, scurte și simple, în diferite situații de comunicare familiare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române.</b>		
<p>1.1 Identificarea sunetelor și a unor grupuri de sunete specifice limbii române, rostite izolat și în cuvinte.</p> <p>1.2 Recunoașterea denumirii unor obiecte, ființe, din mediul apropiat, în enunțuri scurte și simple, pe teme familiare, articulate clar și rar.</p> <p>1.3 Distingerea semnificației globale a unor enunțuri simple, articulate clar și rar, pe teme familiare, cu sprijin din partea profesorului.</p> <p>1.4 Recunoașterea auditivă a unor informații concrete, din enunțuri simple, rostite clar și rar, însoțite de suport imagistic.</p>	<p><b>Contexte tematice</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Să facem cunoștință!</li><li>2. Jucăriile mele</li><li>3. Grădinița mea</li><li>4. Eu și familia mea</li><li>5. Camera mea</li><li>6. Îmi plac fructele și legumele</li><li>7. Animale și păsări</li><li>8. Patria mea – Republica Moldova</li></ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p>	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>● recunoașterea anumitor sunete, grupuri de sunete în cuvintele audiate, prin executarea acțiunilor potrivit sarcinii;</li><li>● recepționarea la auz a unităților lexicale, însoțite de suport vizual și îndeplinirea în sarcinilor cadrului didactic;</li><li>● selectarea unor obiecte/imagini, conform sarcinilor propuse, din mesajului audiat;</li><li>● asocierea cuvântului cu un obiect/imagine;</li><li>● sistematizarea cuvintelor audiate după anumite caracteristici;</li><li>● semnarea prin mișcări/răspuns nonverbal sau verbal scurt a înțelegerii enunțului audiat;</li><li>● exerciții de percepere a sensului întrebărilor/răspunsurilor audiate;</li></ul>

<p>1.5 Exprimarea reacției verbale și/sau nonverbale la salut, în-trebare/instrucțiune simplă și scurtă, rostită clar și rar de cadru didactic, însoțită de gesturi.</p> <p>1.6 Manifestarea atenției și a curiozității pentru înțelegerea unor mesaje audiate în limba română, simple și scurte, pe teme familiare.</p>	<p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite:</p> <p>exprimarea unor acțiuni; denumirea obiectelor, ființelor; exprimarea unor însușiri, cantități;</p> <p>desemnarea unor persoane; exprimarea coordonatelor acțiunii.</p> <p>Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație.</p> <p>Dialog. Monolog/descriere.</p> <p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de obiecte, persoane, ființe;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● exerciții de sesizare a mesajului unui dialog audiat;</li> <li>● realizarea unor acțiuni simple de aranjare a obiectelor/imaginilor conform sarcinilor primite;</li> <li>● exerciții de înțelegere a instrucțiunilor de tipul „ascultă și arată/repetă/găsește/colorează” etc.;</li> <li>● exerciții de tipul <i>da/nu</i>;</li> <li>● desenarea, colorarea unor imagini, potrivit mesajului audiat;</li> <li>● jocuri didactice de recunoaștere, identificare a unor obiecte/imagini dintr-o serie dată, utilizând fișe de lucru/carduri cu imagini;</li> <li>● exerciții de utilizare a fișelor de lucru/cardurilor cu imagini;</li> <li>● audierea unor înregistrări în format CD/din cărți sonore, pe teme familiare;</li> <li>● audierea unor poezii simple și scurte (format CD, mp3);</li> <li>● audierea unor cântece simple pentru copii în format mp3/mp 4;</li> <li>● vizionarea unor secvențe de filme cu desene animate în limba română etc.</li> </ul>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> <li>cererea de informații cu privire la obiecte, ființe, persoane;</li> <li>oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale;</li> <li>descriere de obiecte, ființe;</li> <li>exprimare de urări;</li> <li>exprimarea cantității/enumerarea;</li> <li>instrucțiuni.</li> </ul>	<p><b>Produce:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>reații verbale sau nonverbale;</li> <li>recepționarea de întrebări/răspunsuri la întrebări;</li> <li>receptarea de dialoguri simple și scurte;</li> <li>înțelegerea unor descrieri simple;</li> <li>desene.</li> </ul>
<p><b>Competența 2. Producerea de mesaje orale scurte, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare uzuale.</b></p>		
<p>2.1 Pronunțarea unor sunete și grupuri de sunete specifice limbii române, izolat și în cuvinte.</p> <p>2.2 Reproducerea unor enunțuri simple și scurte/modele verbale, pe teme familiare, cu sprijinul profesorului.</p> <p>2.3 Numirea, descrierea orală a unor obiecte, ființe, din universul apropiat, după mărime și culoare.</p> <p>2.4 Oferirea răspunsurilor scurte și formularea de întrebări simple și scurte, în situații familiare, cu sprijinul profesorului.</p>	<p><b>Contexte tematice</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Să facem cunoștință!</li> <li>Jucăriile mele</li> <li>Grădinița mea</li> <li>Eu și familia mea</li> <li>Camera mea</li> <li>Îmi plac fructele și legumele</li> <li>Animale și păsări</li> <li>Patria mea – Republica Moldova.</li> </ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire).  Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p>	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>repetarea după profesor a sunetelor, grupurilor de sunete, cuvintelor, individual/în cor;</li> <li>reproducerea formulelor de salut, de rămas bun, de prezentare;</li> <li>repetarea întrebărilor și a răspunsurilor după model;</li> <li>formularea răspunsurilor și a întrebărilor simple și scurte de identificare a unor obiecte;</li> <li>exerciții de improvizare a unor dialoguri simple, în baza modelelor;</li> <li>descrierea jucăriei preferate, a unui obiect după anumite repere;</li> </ul>

<p>2.5 Participarea cu interes la dialoguri simple și scurte, în situații familiare, cu respectarea regulilor de etichetă verbală.</p> <p>2.6 Prezentarea unor informații elementare despre sine (nume, gen, vârstă), obiecte, ființe, cu sprijin din partea profesorului.</p> <p>2.7 Manifestarea curiozității pentru schimburi de informații în limba română, în contexte familiare.</p>	<p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni; denumirea obiectelor, ființelor; exprimarea unor însușiri, cantități; desemnarea unor persoane; exprimarea coordonatelor acțiunii.</p> <p>Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație.</p> <p>Dialog. Monolog/descriere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● descrierea obiectelor în baza unor imagini/carduri cu imagini pe teme familiare;</li> <li>● jocuri de prezentare (autoprezentare și prezentarea altor persoane);</li> <li>● jocuri didactice de identificare, recunoaștere;</li> <li>● recitarea unor poezii simple și scurte, însoțite de gesturi;</li> <li>● recitarea unor poezii simple și scurte pe roluri;</li> <li>● interpretarea în grup a unor cântece însoțite de mișcări;</li> <li>● enumerarea obiectelor reale/sau din imagini;</li> <li>● colorarea/desenarea/modelarea unor obiecte;</li> <li>● realizarea unor colaje din imagini/fotografii/autocolante etc.</li> </ul>
	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de obiecte, persoane, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane;</li> <li>● cererea de informații cu privire la obiecte, ființe, persoane;</li> <li>● oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale;</li> </ul>	<p><b>Produce:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale și nonverbale;</li> <li>● enunțuri simple și scurte (enuunțative și interogative), în baza modelelor de vorbire;</li> <li>● descriere a unor obiecte, vietăți;</li> <li>● dialoguri-model;</li> <li>● recitare de poezii;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• descrierea de obiecte, ființe;</li> <li>• exprimarea de urări;</li> <li>• exprimarea cantității/enumerarea;</li> <li>• instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• interpretări de cântece;</li> <li>• desene; colaje etc.</li> </ul>
<b>Competența 3. Aprecierea și înțelegerea elementară a unor aspecte specifice culturii române, exprimând interes, curiozitate și respect pentru valorile naționale.</b>		
<p>3.1 Reproducerea de poezii, cântece, jocuri populare verbale simple și scurte în cadrul activităților de învățare a limbii române.</p> <p>3.2 Recunoașterea unor elemente specifice ale culturii naționale (cântece, poezii, sărbători tradiționale etc.).</p> <p>3.3 Adoptarea unor norme de comportament verbal și nonverbal, specifice culturii române (formule de salut, de prezentare).</p> <p>3.4 Manifestarea interesului pentru comunicare în limba română, în cadrul activităților de grup.</p>	<p><b>Contexte tematice</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Să facem cunoștință!</li> <li>2. Jucăriile mele</li> <li>3. Grădinița mea</li> <li>4. Eu și familia mea</li> <li>5. Camera mea</li> <li>6. Îmi plac fructele și legumele</li> <li>7. Animale și păsări</li> <li>8. Patria mea – Republica Moldova</li> </ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b>  Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire).  Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite:  exprimarea unor acțiuni; denumirea obiectelor, ființelor; exprimarea unor în-sușiri, cantități;</p>	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• audierea și reproducerea unor poezii, cântece despre plaiul natal, în limba română;</li> <li>• exerciții de audiere/vizionare a unor secvențe audio/video conform tematicii proiectate;</li> <li>• recitarea unor poezii scurte și simple conform tematicii;</li> <li>• interpretarea unor cântece scurte și simple conform tematicii date;</li> <li>• activități cu utilizarea jocurilor populare verbale din folclorul copiilor (<i>Atunelu, alunelu, hai la joc!</i> etc.);</li> <li>• activități de înscenare a dialogurilor cu respectarea formulelor de etichetă verbală (de salut, de rămas bun și de adresare);</li> <li>• participare la conversații tematice dirijate de profesor;</li> <li>• interpretarea unor secvențe de dans popular;</li> </ul>

	<p>desemnarea unor persoane; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte.</p> <p>Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație.</p> <p>Dialog. Monolog/descriere.</p> <p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut; formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● formule de mulțumire; exprimare de urări;</li> <li>● identificare de obiecte, persoane, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane;</li> <li>● solicitarea de informații cu privire la obiecte, ființe, persoane;</li> <li>● oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale;</li> <li>● descriere de obiecte, ființe;</li> <li>● exprimarea cantității/enumerarea;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● confecționarea unui măștișor;</li> <li>● realizarea unor globuri pentru Pomul de Crăciun;</li> <li>● colorarea unor imagini (de ex. covorul moldovenesc);</li> <li>● realizarea unor desene tematice etc.</li> </ul> <p><b>Produce:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale și nonverbale;</li> <li>● enunțuri alcătuite în baza modelelor de vorbire;</li> <li>● întrebări simple și scurte;</li> <li>● dialoguri-model;</li> <li>● recitare de poezii;</li> <li>● interpretări de cântece;</li> <li>● confecționare de jucării, obiecte;</li> <li>● desene;</li> <li>● colaje etc.</li> </ul>
--	--	---

***La sfârșitul activităților de învățare a limbii române în grupa mijlocie, copilul va fi capabil:***

- să perceapă și să reproducă sunete/unele grupuri de sunete specifice limbii române, rostite izolat și în cuvinte;
  - să recunoască denumirea unor obiecte, ființe în modele de vorbire, articulate clar și rar, însoțite de suport imagistic;
  - să distingă sensul global al unui enunț simplu și scurt, audiat, pe teme familiare, în bază de repere/gesturi;
  - să sesizeze informații concrete dintr-un enunț scurt și simplu, audiat, și să reacționeze verbal/nonverbal potrivit conținutului;
  - să denumească și să descrie, după repere, obiecte din universul apropiat;
  - să formuleze răspunsuri și întrebări, în baza modelelor de vorbire, în contexte familiare;
  - să prezinte informații elementare despre sine, obiecte, în baza modelelor de vorbire;
  - să reproducă enunțuri scurte și simple/modele verbale, poezii, cântece, pe teme familiare;
  - să sesizeze și să îndeplinească instrucțiuni simple și scurte ale cadrului didactic privind activitatea cotidiană;
- manifestând ca atitudini specifice predominante:***
- atenție pentru receptarea mesajelor orale în limba română, în situații de comunicare familiare;
  - curiozitate pentru activitățile de învățare în limba română;
  - interes pentru utilizarea limbii române în situații de comunicare uzuale;
  - atitudine pozitivă și respect pentru valorile culturii naționale.



• Componente structurale ale unităților de conținut – grupa mijlocie

CONTEXTE TEMATICE	ACTE DE VORBIRE	ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII (aspect aplicativ, fără utilizarea metalimbajului)
<p>1. Să facem cunoștință!</p> <p>1.1 <i>Bună ziua! La revedere!</i></p> <p>1.2 <i>Cine ești tu?</i></p> <p>1.3 <i>Cine este el/ea?</i></p> <p>1.4 <i>Cine este la grădiniță?</i></p>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• formule de salut la întâlnire și la despărțire; răspunsuri la salut;</li> <li>• formule de adresare; formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>• cererea de informații cu privire la o persoană;</li> <li>• oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative);</li> <li>• identificări de persoane;</li> </ul>	<p><b>Nivelul sintactico-morfologic:</b></p> <p><b>A.1 Enunț: propoziția.</b> Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă.</p> <p><b>Tipuri de propoziții și structura lor specifică:</b> Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>A.2 Exprimarea unei acțiuni (verbul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Modul indicativ: timpul prezent (forma afirmativă și negativă).</li> <li>• Persoana, numărul verbului.</li> <li>• Verbele neregulate <i>a fi, a avea</i> (exersarea contextuală a valorilor).</li> </ul> <p><b>B.1 Denumirea obiectelor, a ființelor (substantivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Genul, numărul substantivului.</li> <li>• Cazurile substantivului ( cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții). Articulația substantivelor.</li> </ul>



<p><b>2. Jucăriile mele</b></p> <p>2.1 <i>Eu am o mașină./Ce ai tu?</i></p> <p>2.2 <i>Ana are o minge./Ce are Dan?</i></p> <p>2.3 <i>Cum este balonul?</i></p> <p>2.4 <i>Eu am multe jucării!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• cererea de informații cu privire la un obiect;</li> <li>• oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative);</li> <li>• prezentarea de informații despre sine și alte persoane;</li> <li>• identificare de obiecte;</li> <li>• descriere de obiecte;</li> <li>• exprimarea cantității;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme și utilizare la cazul nominativ).</li> </ul> <p><b>B.2 Exprimarea însușirilor (adjectivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Genul și numărul adjectivelor.</li> <li>• Acordul adjectivului cu substantivul determinat.</li> <li>• Topica adjectivului.</li> </ul>
<p><b>3. Grădinița mea</b></p> <p>3.1 <i>Unde ești (tu)?</i></p> <p>3.2 <i>Unde este Sandu/Sanda?</i></p> <p>3.3 <i>Ce este în sala de grupă?</i></p> <p>3.4 <i>Ce este pe masă?</i></p> <p>3.5 <i>Poftă bună!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• solicitare de informații cu privire la un obiect, persoană, loc;</li> <li>• oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative);</li> <li>• identificare de obiecte;</li> <li>• prezentarea unei informații scurte despre obiecte; exprimarea cantității;</li> <li>• oferirea de informații despre propria persoană și despre alte persoane;</li> <li>• exprimare de urări;</li> </ul>	<p><b>B.3 Exprimarea persoanei (pronumele)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Persoana, genul și numărul.</li> <li>• Desemnarea persoanei (pronumele personal: <i>eu, tu, el, ea</i>).</li> <li>• Exprimarea posesiei (pronumele posesiv): <i>meu, mea</i>.</li> <li>• Indicarea apropierii sau depărtării: <i>acesta, aceasta</i>.</li> <li>• Formularea de întrebări/interogații (pronumele interogativ: <i>cine?, ce?, cum?, unde?</i>)</li> </ul> <p><b>B.4 Exprimarea cantității (numeralul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Numeralul cardinal (1–5).</li> </ul>

<p><b>4. Eu și familia mea</b>  4.1 Cine este aceasta/acesta?  4.2 Cum este mama/tata?  4.3 Ce este mama/tata?  4.4 Câți ani ai?</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>identificare de persoane;</li> <li>cererea de informații cu privire la o altă persoană;</li> <li>prezentarea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative);</li> <li>oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane;</li> </ul>	<p><b>B.5 Exprimarea coordonatelor acțiunii – spațiu, timp, modalitate (adverbul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Exprimarea afirmației: <i>da</i>.</li> <li>Exprimarea negației: <i>nu</i>.</li> <li>Exprimarea modului: <i>bine</i>.</li> </ul> <p><b>B.6 Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția).</b>  Indicarea locului (prepoziția de loc): <i>pe, în, la</i>.</p> <p><b>B.7 Exprimarea raporturilor de coordonare (conjunția)</b>  Conjunția <i>și</i>.</p>
<p><b>5. Camera mea</b>  5.1 Ce este în cameră?  5.2 Ce este în dulap?  5.3 Cum este rochia/tricoul?  5.4 Cine, ce îmbracă?</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>cererea de informații cu privire la obiecte, persoane;</li> <li>prezentarea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative);</li> <li>identificare și descriere de obiecte;</li> <li>oferirea de informații despre propria persoană și alte persoane;</li> </ul>	<p><b>Nivelul semantic-lexical</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vocabular. Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, ființe, însușiri, acțiuni din aria tematică proiectată.</li> </ul> <p><b>Minimum lexical</b>  Înșușirea a 75 – 100 de unități lexicale/cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1).</p>
<p><b>6. Îmi plac fructele și legumele</b>  6.1 Coșul cu fructe  6.2 Cum sunt fructele?  6.3 Coșul cu legume  6.4 Cum sunt legumele?  6.5 Mânănc fructe și legume</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>cererea de informații cu privire la un obiect;</li> <li>oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative);</li> <li>identificare de obiecte;</li> <li>prezentarea unei informații scurte despre obiecte;</li> <li>identificare și descriere de obiecte;</li> <li>exprimarea cantității.</li> </ul>	<p><b>Nivelul semantic-lexical</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vocabular. Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, ființe, însușiri, acțiuni din aria tematică proiectată.</li> </ul> <p><b>Minimum lexical</b>  Înșușirea a 75 – 100 de unități lexicale/cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1).</p>

<p><b>7. Animale și păsări</b>  7.1 <i>Animale de lângă casă</i>  7.2 <i>Pisica mea/câinele meu</i>  7.3 <i>Păsările din curte</i>  7.4 <i>Animale din pădure</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● solicitarea de informații privind identificarea unei ființe;</li> <li>● oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative) la solicitare;</li> <li>● prezentarea unor informații scurte despre ființe;</li> <li>● descrierea unor ființe;</li> </ul>	<p><b>Nivelul fonetic</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Sunetele specifice limbii române. Articularea vocalelor [ă, â, î]; a consoanelor [d, t, n], urmate de <i>e, i</i> și a diftongilor <i>oa, ea, ie</i>.</li> <li>● Pronunțarea corectă a sunetelor aflate în diverse poziții. Accentuarea corectă a cuvintelor. Modelarea intonației.</li> </ul>
<p><b>8. Patria mea – Republica Moldova</b>  8.1 <i>Eu locuiesc în Republica Moldova</i>  8.2 <i>Am un plai ca din poveste</i>  8.3 <i>Sărbători și tradiții: Anul Nou, Mărțișorul</i>  8.4 <i>Din folclorul copiilor</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● cererea de informații cu privire la un fapt, obiect, ființă;</li> <li>● oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative).</li> </ul>	<p>Conținuturile de învățare (tematice și lingvistice) sunt prezentate în <b>acte de vorbire/modele verbale</b> – abordare funcțional-comunicativă (Anexa 2, 3).</p> <p><b>Dialogul.</b> Formulare de întrebări/răspunsuri scurte și simple în contexte familiare.</p> <p><b>Monologul.</b> Descrierea orală a obiectelor și a vietăților cunoscute.</p>

### Din literatura pentru copii

**Texte recomandate conform unităților tematice:** *Bună dimineața*, I. Filip; *Să facem cunoștință*, Gr. Vieru; *Nuța*, C. Dragomir; *Jucăriile*, Gr. Vieru; *Tudorel*, P. Cărare; *Păpușa vorbitoare*, V. Romanciuc; *Mașina*, F. Mironov; *Balonașul*, P. Cărare; *Numărătoare*, Gr. Vieru; *Meserie din copilărie*, C. Dragomir; *Mama, Tata, Sora, Fratele*, Gr. Vieru; *Bunicuța*, *Bunelul*, C. Dragomir; *Mama mea-i învățătoare*, *Mama mea e doctoriță*, Gr. Vieru; *Buburuza*, *Mănușile*, *Fularul*, I. Anton; *Cocoșel cu gâtul gol*, C. Dragomir; *Purcelul*, *Yaca*, Gr. Vieru; *Cocoșul*, *Găinușele*, C. Dragomir; *Gâsca*, *Puiul*, Gr. Vieru; *Găina*, *Rața*, V. Romanciuc; *Puiul de urs*, *Iepurașul curajos*, P. Cărare; *Vulpea*, *Tigrul*, V. Romanciuc; *Ariciul*, I. Colesnic; *Acasă*, *Moldova*, V. Romanciuc; *Țara mea*, M. Ungureanu; *Cântec despre țară*, F. Mironov; *Pomul de iarnă*, A. Suceveanu; *Vine iarna*, I. Vieru; *Vine Moș Crăciun*, *Anul Nou*, M. Neagu; *Anul Nou*, M. Ungureanu; *Mărțișor*, A. Ciocanu; *Plaiul meu*, *plai*, S. Ghimpu; *La noi*, C. Dragomir; *Patria*, V. Romanciuc ș.a.

**Din folclorul copiilor:** *Luci, soare, luci*; *Treci, ploaie*; *Vine ploaia*; *Treci, ploaie*; *Ursul*; *Cum vorbesc animalele* ș.a.

### 4.2 Grupa mare

Unități de competențe	Unități de conținut	Activități de învățare și produse educaționale recomandate
<p><b>Competența 1. Receptarea mesajelor orale, scurte și simple, în diferite situații de comunicare familiare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române</b></p> <p>1.1 Identificarea sunetelor și a unor grupuri de sunete specifice limbii române, a cuvintelor în enunțuri simple și scurte, rostite clar și rar.</p>	<p><b>Unități de conținut</b></p> <p><b>Contexte tematice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eu și prietenii mei la grădiniță</li> <li>2. Familia mea</li> <li>3. Casa mea</li> <li>4. Ce fructe și legume gustoase!</li> <li>5. Ce multe animale!</li> </ol>	<p><b>Activități de învățare și produse educaționale recomandate</b></p> <p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• recunoașterea anumitor sunete, grupuri de sunete, a cuvintelor în poziții simple, prin executarea acțiunilor potrivit sarcinii;</li> <li>• recepționarea la auz a unităților lexicale, a pozițiilor simple, scurte (cu și fără suport vizual) și îndeplinirea indicațiilor cadrului didactic;</li> </ul>

<p>1.2 Recunoașterea denumirii unor obiecte, ființe din mediul apropiat, în enunțuri scurte și simple, pe teme uzuale, rostite cu claritate.</p> <p>1.3 Distingerea semnificației globale a unor mesaje scurte, rostite clar și rar, pe teme cunoscute, în bază de repere, gesturi.</p> <p>1.4 Recunoașterea la auz a unor informații concrete dintr-un enunț simplu, articulat cu claritate, însoțit de suport imagistic, auditiv, tactil.</p> <p>1.5 Exprimarea reacției adecvate la salut, întrebare/instrucțiune scurtă și simplă, rostită clar și rar, însoțită de gesturi ale interlocutorului.</p> <p>1.6 Manifestarea atenției și a curiozității pentru înțelegerea unor mesaje</p>	<p>6. O zi din viața mea</p> <p>7. Cele patru anotimpuri</p> <p>8. Plaiul meu</p> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● selectarea, ordonarea unor obiecte/imagini, per-soane, conform sarcinilor propuse, din mesajul audiat;</li> <li>● asocierea enunțului audiat cu o imagine;</li> <li>● sistematizarea cuvintelor audiate, potrivit sarcinii;</li> <li>● semnarea prin mișcări/răspuns nonverbal sau verbal scurt a înțelegerii enunțului audiat;</li> <li>● exerciții de înțelegere a sensului întrebărilor/răspunsurilor audiate;</li> <li>● exerciții de înțelegere a mesajului unui dialog audiat;</li> <li>● realizarea unor acțiuni simple de aranjare/ poziționare a obiectelor/imaginilor, conform instrucțiunilor;</li> <li>● exerciții de înțelegere a instrucțiunilor de tipul „ascultă și găsește/arată/repeta/unește/încercuiește/colorează” etc.;</li> <li>● exerciții de tipul <i>da/nu; adevărat/fals</i>;</li> <li>● desenarea unor imagini, modelarea unor obiecte/vietăți, potrivit mesajului audiat;</li> <li>● jocuri didactice de recunoaștere, identificare, se-lectare etc. cu utilizarea fișelor de lucru/cardurilor cu imagini;</li> <li>● exerciții de utilizare a fișelor de lucru/cardurilor cu imagini;</li> <li>● mesaje prezentate succint;</li> </ul>
---	--	---

<p>simple și scurte, a unor poezii, cântece, pe teme uzuale.</p>	<p>Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.</p> <p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● exprimarea cantității;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● audierea unor înregistrări în format CD/ din cărți sonore, pe teme uzuale;</li> <li>● audierea unor poezii simple și scurte (în format CD/mp3);</li> <li>● audierea unor cântece simple pentru copii în format mp3/mp 4;</li> <li>● vizionarea de secvențe video/de filme/desene animate în limba română.</li> </ul> <p><b>Produse:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale sau nonverbale;</li> <li>● recepționare de întrebări/răspunsuri la întrebări;</li> <li>● receptare de dialoguri simple și scurte;</li> <li>● înțelegerea de descrieri simple;</li> <li>● desene.</li> </ul>
--	--	---

Competența 2. Producerea de mesaje orale scurte, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare uzuale.	
<p><b>2.1</b> Pronunțarea unor sunete, grupuri de sunete specifice limbii române, izolat, în cuvinte, în enunțuri simple pe teme familiare.</p> <p><b>2.2</b> Reproducerea unor enunțuri simple și scurte, pe teme uzuale, în bază de repere.</p> <p><b>2.3</b> Numirea, numărarea, descrierea orală a unor obiecte, ființe din mediul apropiat, după mărime, culoare și formă.</p> <p><b>2.4</b> Formularea răspunsurilor scurte la întrebări cu referire la propria persoană, obiecte, ființe din imediata apropiere.</p> <p><b>2.5</b> Formularea de întrebări scurte și simple în situații familiare, cu sprijinul profesorului.</p>	<p><b>Contexte tematice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eu și prietenii mei la grădiniță</li> <li>2. Familia mea</li> <li>3. Casa mea</li> <li>4. Ce fructe și legume gustoase!</li> <li>5. Ce multe animale!</li> <li>6. O zi din viața mea</li> <li>7. Cele patru anotimpuri</li> <li>8. Plaiul meu</li> </ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structură-lă a enunțului (model de vorbire).</p> <p>Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre</p>
	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● repetarea după profesor a sunetelor, grupurilor de sunete, cuvintelor/cuvintelor-rimă, enunțurilor simple, individual/în cor;</li> <li>● reproducerea formulelor de salut, de rămas bun, de prezentare, de mulțumire, de cerere de informații;</li> <li>● repetarea unei întrebări uzuale și a răspunsului la această întrebare;</li> <li>● reproducerea poeziilor scurte/cânteceelor;</li> <li>● formularea răspunsurilor și a întrebărilor simple de identificare a unor obiecte, vietăți, persoane;</li> <li>● exerciții de construire a unor dialoguri simple (activitate în perechi) pe teme uzuale de comunicare;</li> <li>● descrierea unui obiect, a unei vietăți, persoane după anumite caracteristici;</li> <li>● descrierea unor imagini/carduri cu imagini pe teme uzuale;</li> <li>● prezentarea autoportretului realizat prin colaj/desen;</li> <li>● exerciții de prezentare a unor informații despre obiecte, ființe;</li> <li>● scurte relatări pe baza imaginilor, cu utilizarea întrebărilor de sprijin;</li> </ul>



<p>2.6 Participarea cu interes la dialoguri simple, în situații de comunicare uzuale, cu respectarea regulilor de etichetă verbală.</p>	<p>cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare; redarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● jocuri didactice de identificare, recunoaștere, selecție;</li> <li>● simularea unor jocuri de rol, după modelul propus;</li> <li>● recitarea expresivă a unor poezii simple și scurte, însoțită de gesturi;</li> <li>● interpretarea individuală și în grup a unor cântece însoțite de mișcări;</li> </ul>
<p>2.7 Oferirea unor informații simple, punctuale, despre sine, obiecte, ființe, din mediul apropiat, cu susținerea cadrului didactic.</p>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● exprimarea cantității;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● enumerarea obiectelor, vieții reale/sau din imagini;</li> <li>● redarea ghidată a unor fragmente de povești cunoscute;</li> <li>● realizarea unor desene;</li> <li>● realizarea unor colaje din imagini/fotografii/autocolante.</li> </ul> <p><b>Produse:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale sau nonverbale;</li> <li>● enunțuri scurte și clare;</li> <li>● întrebări simple și scurte;</li> <li>● descrieri simple;</li> <li>● dialoguri în bază de repere;</li> <li>● recitare de poezii;</li> <li>● interpretări de cântece;</li> <li>● desene, imagini;</li> <li>● colaje;</li> <li>● mini-postere etc.</li> </ul>



<b>Competența 3. Aprecierea și înțelegerea elementară a unor aspecte specifice culturii române, exprimând interes, curiozitate și respect pentru valorile naționale</b>		
<p>3.1 Reproducerea de poezii, cântece, jocuri populare verbale scurte, care aparțin patrimoniului cultural românesc.</p> <p>3.2 Recunoașterea unor elemente specifice ale culturii naționale (cântece, poezii, simboluri, sărbători tradiționale etc.).</p> <p>3.3 Adoptarea unor norme de comportament verbal și nonverbal, specifice culturii române (formule de salut, de prezentare, adresare etc.).</p> <p>3.4 Manifestarea interesului/curiozității pentru comunicare în limba română, în cadrul diverselor activități.</p>	<p><b>Contexte tematice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eu și prietenii mei la grădiniță</li> <li>2. Familia mea</li> <li>3. Casa mea</li> <li>4. Ce fructe și legume gustoase!</li> <li>5. Ce multe animale!</li> <li>6. O zi din viața mea</li> <li>7. Cele patru anotimpuri</li> <li>8. Plaiul meu</li> </ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structură-lă a enunțului (model de vorbire).</p> <p>Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii;</p>	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• audierea și reproducerea unor poezii, cântece despre plaiul natal, sărbători și tradiții naționale, în limba română;</li> <li>• exerciții de audiere/vizionare a unor secvențe audio, video conform tematicii proiectate;</li> <li>• recitarea unor poezii scurte și simple conform tematicii;</li> <li>• interpretarea unor cântece scurte și simple conform tematicii date;</li> <li>• activități cu utilizarea jocurilor populare verbale din folclorul copiilor;</li> <li>• activități de înscenare a dialogurilor cu respectarea formulelor de etichetă verbală (formule de politețe);</li> <li>• participare la conversații tematice dirijate de profesor;</li> <li>• descrierea unor fotografii/imagini tematice;</li> <li>• prezentarea ghidată a unor informații tematice;</li> <li>• interpretarea unei secvențe de dans popular;</li> <li>• încondeierea ouălor de Paști;</li> <li>• realizarea unor desene tematice;</li> <li>• realizarea unor colaje din imagini etc.</li> </ul>

	<p>redarea raporturilor dintre cuvinte, exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare; exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.</p> <p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire; răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare; de mulțumire;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la un obiect, o persoană, însușiri;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● exprimarea cantității;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<p><b>Produce:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale sau nonverbale;</li> <li>● enunțuri scurte și clare;</li> <li>● întrebări simple și scurte;</li> <li>● descrieri simple;</li> <li>● dialoguri în bază de repere;</li> <li>● recitare de poezii;</li> <li>● interpretare de cântece;</li> <li>● obiecte modelate;</li> <li>● confecționare de obiecte;</li> <li>● desene, imagini;</li> <li>● colaje;</li> <li>● mini-postere etc.</li> </ul>
--	---	--

***La sfârșitul activităților de învățare a limbii române în grupa mare, copilul va fi capabil:***

- să recunoască și să reproducă sunete/unele grupuri de sunete, cuvinte în enunțuri simple și scurte, rostite clar și rar;
- să recunoască denumirea unor cuvinte uzuale în enunțuri simple, articulate clar, însoțite de suport imagistic;
- să distingă sensul global al unui mesaj simplu audiat/dialog, pe teme uzuale, în bază de repere/gesturi;
- să sesizeze informații concrete dintr-un enunț simplu, audiat și să reacționeze verbal/nonverbal potrivit contextului;
- să denumească și să descrie după repere obiecte, ființe din universul apropiat;
- să formuleze răspunsuri și întrebări scurte și simple în contexte uzuale;
- să participe la dialoguri simple și scurte, utilizând formule de etichetă verbală specifice limbii române;
- să prezinte, în bază de repere, informații simple, înlănțuite logic, despre sine și alte persoane;
- să reproducă enunțuri/poezii/cântece scurte, pe teme uzuale;
- să sesizeze și să îndeplinească instrucțiuni simple ale cadrului didactic privind activitatea cotidiană;

***manifestând ca atitudini specifice predominante:***

- atenție pentru receptarea mesajelor orale în limba română, în comunicarea de zi cu zi;
- interes și curiozitate pentru învățarea limbii române;
- implicare în situații de comunicare uzuale și încredere în sine în procesul comunicării;
- atitudine pozitivă și respect pentru valorile culturii naționale.

• Componente structurale ale unităților de conținut – grupa mare

CONTEXTE TEMATICE	ACTE DE VORBIRE	ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII (aspect aplicativ, fără utilizarea metalimbajului)
<p><b>1. Eu și prietenii mei la grădiniță</b>  <i>1.1 Salut!</i>  <i>1.2 Eu și prietenii mei!</i>  <i>1.3 La grădiniță</i>  <i>1.4 Vai, ce multe jucării!</i>  <i>1.5 Jucăria preferată</i>  <i>1.6 Hai, să ne jucăm!</i>  <i>1.7 Câte jucării ai?</i></p>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● cererea de informații cu privire la o persoană, un obiect, un fapt, la activitatea persoanei;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);</li> <li>● stabilirea apartenenței;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● enumerarea, exprimarea cantității;</li> <li>● cererea de informații și oferirea de răspunsuri cu privire la o persoană/un fapt;</li> <li>● identificare de persoane și stabilirea apartenenței;</li> <li>● descriere de persoane;</li> </ul>	<p><b>Nivelul sintactico-morfologic:</b></p> <p><b>A.1 Enunțul: Propoziția</b>  Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă.</p> <p><b>Tipuri de propoziții și structura lor specifică:</b>  exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă, exclamativă.</p> <p><b>A.2 Exprimarea unei acțiuni, stări (verbul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Modul indicativ: timpul prezent. Modul imperativ.</li> <li>● Persoana, numărul verbului. Verbul nereglat <i>a vrea</i> (exersarea contextuală a valorilor).</li> </ul> <p><b>B.1 Denumirea obiectelor, a ființelor (substantivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Genul, numărul substantivului.</li> <li>● Cazurile substantivului (cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții). Articularea substantivelor. Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme și utilizare la cazul nominativ).</li> </ul> <p><b>B.2 Exprimarea însușirilor, calităților (adjectivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Genul și numărul adjectivelor.</li> <li>● Acordul adjectivului cu substantivul determinat.</li> </ul>
<p><b>2. Familia mea</b>  <i>2.1 Eu și familia mea</i>  <i>2.2 Am o familie frumoasă</i>  <i>2.3 Cine și ce face în familie</i>  <i>2.4 Ce ocupație au părinții?</i>  <i>2.5 Unde lucrează părinții?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● enumerarea, exprimarea cantității;</li> <li>● cererea de informații și oferirea de răspunsuri cu privire la o persoană/un fapt;</li> <li>● identificare de persoane și stabilirea apartenenței;</li> <li>● descriere de persoane;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Genul, numărul substantivului.</li> <li>● Cazurile substantivului (cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții). Articularea substantivelor. Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme și utilizare la cazul nominativ).</li> </ul> <p><b>B.2 Exprimarea însușirilor, calităților (adjectivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Genul și numărul adjectivelor.</li> <li>● Acordul adjectivului cu substantivul determinat.</li> </ul>

<p><b>3. Casa mea</b>  3.1 <i>Casa în care locuiesc</i>  3.2 <i>Camera mea</i>  3.3 <i>În bucătărie</i>  3.4 <i>Aranjăm masa</i>  3.5 <i>Ce bucate gustoase!</i>  3.6 <i>Poftă bună!</i>  3.7 <i>Cine vine în oșpeție?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● solicitare de informații cu privire la obiecte/acțiuni/fapte;</li> <li>● oferirea de răspunsuri verbale;</li> <li>● prezentarea de informații despre alte persoane;</li> <li>● exprimare de urări;</li> <li>● formule de mulțumire;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Topica adjectivului. Gradul comparativ (de superioritate).</li> </ul> <p><b>B.3 Exprimarea persoanei (pronumele)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Persoana, genul și numărul.</li> <li>● Desemnarea persoanei (pronumele personal): <i>noi, voi.</i></li> <li>● Indicarea apropierii sau depărtării: <i>acesta/aceasta.</i></li> <li>● Exprimarea întrebării/interogației (pronumele interogativ: <i>câți? câte? când?</i>)</li> </ul>
<p><b>4. Ce fructe și legume gustoase!</b>  4.1 <i>În livadă</i>  4.2 <i>Ce fructe dulci!</i>  4.3 <i>În grădina de legume</i>  4.4 <i>Mergem la piață</i>  4.5 <i>Preparăm salată</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● cererea de informații cu privire la anumite obiecte/lucruri, persoane, acțiuni;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● solicitarea cuiva să facă ceva (ordine);</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● cererea de identificare a ceva;</li> <li>● descriere de obiecte/fructe;</li> </ul>	<p><b>B.4 Exprimarea cantității (numeralul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● <i>Numeralul cardinal (5-10)</i></li> </ul> <p><b>B.5 Exprimarea coordonatelor acțiunii – spațiu, timp, modalitate (adverbul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Exprimarea modului: <i>bine, repede;</i> a timpului: <i>dimineața, seara, primăvara, vara, toamna;</i> a locului: <i>aici, acolo.</i></li> </ul> <p><b>B.6 Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Prepoziția: <i>sub, cu.</i></li> </ul> <p><b>B.7 Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția)</b></p> <p><b>B.8 Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură (interjecția)</b></p>
<p><b>5. Ce multe animale!</b>  5.1 <i>În oșpeție la bunici</i>  5.2 <i>În curtea bunicii</i>  5.3 <i>Cine trăiește în pădure?</i>  5.4 <i>Prietena mea Mimi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● cererea de informații cu privire la anumite vietăți/fințe, activități;</li> <li>● exprimarea de răspunsuri verbale și nonverbale;</li> <li>● prezentarea/descrierea vietăților;</li> </ul>	<p><b>Nivelul semantic-lexical</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Vocabular: Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, fințe, însușiri, acțiuni, din aria tematică propusă.</li> </ul>

<p><b>6. O zi din viața mea</b>  6.1 <i>Ce fac dimineața?</i>  6.2 <i>Mergem la plimbare</i>  6.3 <i>Vreau să fu sănătos</i>  6.4 <i>Ce te doare?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● cererea de informații cu privire la anumite obiecte, activități din regimul zilei, stări;</li> <li>● exprimarea de răspunsuri verbale și nonverbale;</li> <li>● prezentarea de informații despre sine și alte persoane;</li> </ul>	<p><b>Minimum lexical.</b> Înșușirea a 100 – 125 de unități lexicale/ cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1).</p> <p><b>Nivelul fonetic</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Sunetele specifice limbii române. Articularea vocalelor [ă, â, î]; a consoanelor [d, t, n], urmate de e, i; a unor grupuri de sunete specifice limbii române (ce, ci, ge, gi, che, chi); a diftongilor oa, ea, ie.</li> </ul>
<p><b>7. Cele patru anotimpuri</b>  7.1 <i>Anotimpuri și culori</i>  7.2 <i>Cum e timpul?</i>  7.3 <i>Cu ce mă îmbrac?</i>  7.4 <i>Unde mergem în vacanță?</i>  7.5 <i>Ce iau în vacanță?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● cererea de informații cu privire la anumite obiecte, activități, stări;</li> <li>● exprimarea de răspunsuri;</li> <li>● oferirea de informații despre propria persoană;</li> </ul>	<p>Pronunțarea corectă a sunetelor aflate în diverse poziții. Accentuarea corectă a cuvintelor. Modelarea intonației.</p> <p>Conținuturile de învățare (tematice și lingvistice) sunt prezentate în <b>acte de vorbire/modele verbale</b> – abordare funcțional-comunicativă (Anexa 2, 3).</p>
<p><b>8. Plaiul meu</b>  8.1 <i>Patria mea – Republica Moldova</i>  8.2 <i>Am un plai ca din poveste</i>  8.3 <i>Colindăm, colindăm iarna</i>  8.4 <i>De ziua ta, mămico!</i>  8.5 <i>Din folclorul copiilor</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● solicitarea de informații cu privire la un obiect, persoană;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● identificarea de persoane, obiecte, ființe;</li> <li>● prezentarea de informații despre sine și alte persoane;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente.</li> </ul>	<p><b>Dialogul.</b> Formulare de întrebări/răspunsuri scurte și simple în contexte familiare.</p> <p><b>Monologul.</b> Descrierea orală a obiectelor, vietăților, și a persoanelor cunoscute.</p> <p>Alcătuirea orală a unor texte simple.</p> <p><b>*Notă:</b> La nivelul fiecărei grupe se indică numai fenomenele lingvistice noi. Reactualizarea unităților lingvistice însușite anterior se subînțelege.</p>

### Din literatura pentru copii

**Texte recomandate conform unităților tematiche:** *Bună dimineața*, A. Ciocanu; *Dimineața*, *Educatoarea*, *Mingea*, *Joacă-te, copile!*, Gr. Vieru; *Pisicuțul*, Petru Cărare; *Păpușa*, M. Ungureanu; *Bicicleta*, I. Vatamanu; *Sunt copil ca fiecare*, A. Păunescu; *Omul de zăpada*, L. Deleanu; *Portret*, V. Romaniuc; *Cu cine seamăn eu?*, P. Cărare; *Familia*, Gr. Vieru; *Cine știe*, C. Dragomir; *Casa noastră*, Gr. Vieru; *Măicuța mea*, M. Roman; *Pâinea*, Gr. Vieru; *Mâncăm sănătos*, A. Ciocanu; *Legumele*, A. Ciocanu; *Poezia cocoșului*, Gr. Vieru; *Ursul*, V. Romaniuc; *Mi-e drag*, C. Dragomir; *Ursulețul*, A. Busuioc; *Iepurașul*, V. Romaniuc; *Cum se spală ariciorii*, Gr. Vieru; *La circ*, E. Tarlapan; *Săpunul*, I. Țurcanu; *Cât e ora?*, L. Deleanu; *Ce noroc*, C. Dragomir; *Sunt curat ca ghiocelul*, Gr. Vieru; *Zilele săptămânii*, C. Dragomir; *Plaiul meu*, Gr. Vieru; *Iată, vine Anul Nou*, Gr. Vieru; *Cu semănatul*, I. Filip; *De ziua ta, mămico!*, E. Plugaru; *Așa e toamna todeauna*, P. Cărare; *Anotimpurile*, A. Ciocanu; *Culorile anului*, Gr. Vieru; *Vine iarna*, L. Deleanu; *Toamna*, I. Vatamanu ș.a.

**Folclor de la și pentru copii:** *Pisicuță, pis, pis, pis*; *Buburuza*; *Curcubeul*; *Găina cerne făina*; *Vine, vine primăvara*; *Ghicitori*; *Numărători*; *Plugșorul*; *Cu semănatul*; *Sorcova*; *Colinde*: *Steaua sus răsare*; *Astăzi s-a născut Hristos* ș.a.

### 4.3 Grupa pregătitoare

Unități de competențe	Unități de conținut	Activități de învățare și produse educaționale recomandate
<b>Competența 1. Receptarea mesajelor orale, scurte și simple, în diferite situații de comunicare familiare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române.</b>	<b>Contexte tematice:</b> 1. Eu sunt la grădiniță 2. Eu și familia mea 3. Casa mea 4. Mijloace de transport	<b>Activități:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>recunoașterea anumitor sunete, grupuri de sunete, a cuvintelor în enunțuri simple, prin executarea acțiunilor potrivit sarcinii;</li></ul>



<p>1.2 Recunoașterea denumirii unor obiecte, ființe, acțiuni, în enunțuri scurte, pe teme cunoscute, rostite cu claritate.</p> <p>1.3 Distingerea semnificației globale a unor mesaje scurte, rostite cu claritate, pe teme uzuale, cu și fără repere.</p> <p>1.4 Recunoașterea unor informații concrete dintr-un enunț simplu auzit, articulat cu claritate, prezentat cu și fără repere.</p>	<p>5. Anotimpurile anului</p> <p>6. Preferințe</p> <p>7. Locuiesc în Republica Moldova</p> <p>8. La revedere, grădiniță!</p> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare; exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație.</p> <p><b>Dialog. Monolog/descriere.</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● recepționarea la auz a enunțurilor simple (cu și fără suport vizual) și îndeplinirea însărcinărilor cadrului didactic;</li> <li>● selectarea, ordonarea obiectelor, imaginilor, persoanelor, acțiunilor, potrivit criteriilor indicate, din mesajului auzit;</li> <li>● asocierea mesajului auzit cu o imagine;</li> <li>● sistematizarea cuvintelor/imaginilor dintr-o serie dată, potrivit sarcinii;</li> <li>● semnarea prin mișcări/răspuns nonverbal sau verbal scurt a înțelegerii mesajului auzit;</li> <li>● exerciții de înțelegere a sensului întrebărilor/răspunsurilor auzite;</li> <li>● exerciții de înțelegere a mesajului unui dialog auzit;</li> <li>● realizarea unor acțiuni simple de aranjare/ poziționare selectate a obiectelor/imaginilor, conform instrucțiunilor;</li> <li>● exerciții de înțelegere a instrucțiunilor cadrului didactic și executarea lor conform sarcinii;</li> <li>● exerciții de determinare a valorii de adevăr a unei propoziții de tipul <i>da/nu; adevărat/fals</i>;</li> <li>● redarea prin desen a unui mesaj auzit;</li> <li>● jocuri didactice de recunoaștere, identificare, selectare,</li> <li>● asociere etc. cu utilizarea fișelor de lucru/cartușilor cu imagini;</li> </ul>
--	--	---



<p>1.5 Exprimarea reacției adecvate la un enunț audiat/o întrebare/instrucțiune scurtă, rostite cu claritate, însoțite de gesturi.</p>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare;</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe;</li> <li>● oferirea de informații despre sine și altă persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la un obiect, o persoană, însușiri, acțiuni;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte, persoane;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● caracterizare de persoane;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● formulare de rugăminți;</li> <li>● exprimarea dorinței;</li> <li>● exprimarea cantității și enumerarea;</li> <li>● exprimarea permisiunii;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● exerciții de utilizare a fișelor de lucru/cardurilor cu imagini;</li> <li>● mesaje prezentate succint;</li> <li>● audierea unor înregistrări în format CD/din cărți sonore, pe teme cunoscute;</li> <li>● audierea unor poezii, simple și scurte (în format CD, mp3);</li> <li>● audierea unor cântece simple pentru copii în format mp3/mp4;</li> <li>● vizionarea de secvențe video/de filme/desene animate/povești în limba română etc.</li> </ul> <p><b>Produse:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale sau nonverbale;</li> <li>● recepționare de întrebări/răspunsuri la întrebări;</li> <li>● receptare de dialoguri simple și scurte;</li> <li>● înțelegerea de descrieri simple;</li> <li>● desene etc.</li> </ul>
--	--	--

Competența 2. Producerea de mesaje orale scurte, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare uzuale.		
<p>2.1 Articularea unor sunete, grupuri de sunete specifice limbii române, în cuvinte, enunțuri, contexte cunoscute.</p> <p>2.2 Reproducerea literală a unor informații/poezii/cântece scurte, cu/fără repere.</p> <p>2.3 Numirea, numărarea, descrierea orală a unor obiecte, ființe, persoane din mediul apropiat, cu/fără repere.</p> <p>2.4 Formularea răspunsurilor la întrebări cu referire la obiecte, ființe, persoane, din mediul apropiat.</p> <p>2.5 Formularea de întrebări scurte unui interlocutor în contexte de comunicare uzuale.</p> <p>2.6 Participarea cu interes</p>	<p><b>Contexte tematice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eu sunt la grădiniță</li> <li>2. Eu și familia mea</li> <li>3. Casa mea</li> <li>4. Mijloace de transport</li> <li>5. Anotimpurile anului</li> <li>6. Preferințe</li> <li>7. Locuiesc în Republica Moldova</li> <li>8. La revedere, grădiniță!</li> </ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea înșușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte;</p>	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• repetarea după profesor a sunetelor/grupurilor de sunete/cuvintelor/cuvintelor-rimă/enunțurilor, individual sau în cor;</li> <li>• reproducerea unor formule uzuale: de salut, de rămas bun, de prezentare, de mulțumire, de cere de informații, de identificare;</li> <li>• reproducerea unor mesaje scurte, a unor poezii, cântece;</li> <li>• formularea răspunsurilor și a întrebărilor simple de identificare a unor obiecte, vietăți, persoane, acțiuni;</li> <li>• exerciții de construire a unor dialoguri (activitate în perechi, în grup) pe teme de comunicare cunoscute;</li> <li>• descrierea unor obiecte, vietăți, persoane, acțiuni după anumite caracteristici;</li> <li>• descrierea unor imagini/carduri cu imagini pe teme cunoscute;</li> <li>• prezentarea familiei realizată prin colaj/desen (arborele genealogic);</li> <li>• activități de relatare a unor informații despre obiecte, ființe, persoane, acțiuni;</li> </ul>

<p>la dialoguri, în contexte de comunicare cunoscute, cu respectarea regulilor de etichetă verbală.</p> <p>2.7 Oferirea/prezentarea unor informații simple, în-lănțuite logic, despre sine, obiecte, ființe, cu sau fără repere.</p> <p>2.8 Manifestarea curiozității pentru schimbul de mesaje în limba română cu diverși interlocutori.</p>	<p>exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare; exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură.</p> <p>Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație.</p> <p>Dialog. Monolog/descriere.</p> <p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire;</li> <li>● răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare;</li> <li>● formule de prezentare;</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre propria și altă persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la un obiect, o persoană, însușiri, acțiuni;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte, persoane;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● descriere de obiecte;</li> <li>● caracterizare de persoane;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● scurte relatări pe baza imaginilor, cu/fără repere;</li> <li>● jocuri didactice de identificare, recunoaștere, selectare, asociere, completare;</li> <li>● simularea unor jocuri de rol;</li> <li>● simularea unor situații concrete de comunicare pe teme uzuale;</li> <li>● recitarea unor poezii simple și scurte, cu alter-narea ritmului și a intonației;</li> <li>● interpretarea individuală și în grup a unor cântece însoțite de mișcări și mimă;</li> <li>● enumerarea obiectelor, vietăților, persoanelor reale/sau din imagine;</li> <li>● dramatizarea/teatralizarea unor scene simple din povești, snoave cunoscute;</li> <li>● realizarea unor desene, imagini;</li> <li>● realizarea unor colaje din imagini/fotografii/autocolante;</li> <li>● realizare de mini-postere etc.</li> </ul> <p><b>Produce:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale sau nonverbale;</li> <li>● enunțuri scurte și clare;</li> <li>● întrebări simple și scurte;</li> <li>● descrieri simple;</li> <li>● dialoguri simple și scurte;</li> <li>● recital de poezii;</li> </ul>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> <li>● exprimare de atitudine și sentimente;</li> <li>● formulare de rugăminți;</li> <li>● exprimarea dorinței;</li> <li>● exprimarea cantității și enumerarea;</li> <li>● permisiuni;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● interpretări de cântece;</li> <li>● desene, imagini;</li> <li>● colaje;</li> <li>● mini-postere etc.</li> </ul>
<p><b>Competența 3. Aprecierea și înțelegerea elementară a unor aspecte specifice culturii române, exprimând interes, curiozitate și respect pentru valorile naționale.</b></p>		
<p>3.1. Recunoașterea, în contexte de comunicare cunoscute, a unor elemente ale culturii naționale (cântece, poezii, simboluri, personaje, sărbători tradiționale etc.).</p> <p>3.1 Reproducerea de texte și jocuri populare verbale, care aparțin patrimoniului cultural românesc.</p> <p>3.3 Adoptarea unor norme de comportament verbal și nonverbal, specifice culturii române (formule de salut, de prezentare, de adresare, de exprimare a bucuriei și satisfacției etc.).</p>	<p><b>Contexte tematice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eu sunt la grădiniță</li> <li>2. Eu și familia mea</li> <li>3. Casa mea</li> <li>4. Mijloace de transport</li> <li>5. Anotimpurile anului</li> <li>6. Preferințe</li> <li>7. Locuiesc în Republica Moldova</li> <li>8. La revedere, grădiniță!</li> </ol> <p><b>Elemente de construcție a comunicării:</b></p> <p>Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă.</p> <p><b>Vocabular</b> conform ariei tematice stabile: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților;</p>	<p><b>Activități:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● audierea și reproducerea unor poezii/cântece despre plaiul natal, sărbători și tradiții, din folclorul copiilor;</li> <li>● exerciții de audiere/vizionare a unor secvențe audio, video conform tematicii proiectate;</li> <li>● recitarea unor poezii scurte și simple conform tematicii;</li> <li>● interpretarea unor cântece scurte și simple conform tematicii date;</li> <li>● activități cu utilizarea jocurilor populare verbale din folclorul copiilor (<i>Podul de piatră</i>);</li> <li>● activități de înscenare a dialogurilor cu adresare de felicitări și urări, specifice culturii românești;</li> </ul>

<p>3.4 Manifestarea interesului/curiozității pentru învățarea limbii române și descoperirea unor aspecte ale culturii naționale.</p>	<p>desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare; exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.</p> <p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de salut la întâlnire și la despărțire; răspunsuri la salut;</li> <li>● formule de adresare; formule de prezentare;</li> <li>● formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre sine și altă persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la un obiect, o persoană, însușiri, acțiuni;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte, persoane;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● descriere de obiecte; caracterizare de persoane;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● formulare de rugăminți; exprimarea dorinței;</li> <li>● exprimarea cantității și enumerarea;</li> <li>● exprimarea permisiunii;</li> <li>● instrucțiuni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● participare la conversații tematice dirijate de profesor;</li> <li>● descrierea unei sărbători/tradiții naționale;</li> <li>● prezentarea succintă a unor informații tematice;</li> <li>● înscenarea unor secvențe din povești populare/snoave;</li> <li>● modelarea unor vase din lut;</li> <li>● realizarea unor desene tematice;</li> <li>● crearea unor colaje de imagini;</li> <li>● realizare de mini-postere tematice;</li> <li>● realizare de excursii tematice etc.</li> </ul>
		<p><b>Produse:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● reacții verbale sau nonverbale;</li> <li>● enunțuri scurte și clare;</li> <li>● întrebări simple și scurte;</li> <li>● descrieri simple;</li> <li>● dialoguri simple și scurte;</li> <li>● recitare de poezii;</li> <li>● interpretări de cântece;</li> <li>● obiecte modelate;</li> <li>● desene, imagini;</li> <li>● colaje;</li> <li>● mini-postere etc.</li> </ul>

***La sfârșitul activităților de învățare a limbii române în grupa pregătitoare, copilul va fi capabil:***

- să recunoască și să reproducă sunete/unele grupuri de sunete, cuvinte în enunțuri simple rostite cu claritate;
  - să identifice sensul unor cuvinte uzuale, în fluxul verbal, însoțite de suport imagistic;
  - să distingă sensul global al unui mesaj audiat/dialog, într-un context de comunicare uzual, în bază de repere;
  - să sesizeze informații concrete din enunțuri audiate pe teme familiare și să reacționeze verbal/nonverbal potrivit contextului;
  - să descrie după repere obiecte și ființe din imediata apropiere;
  - să formuleze răspunsuri și întrebări simple în contexte uzuale;
  - să participe la dialoguri simple și scurte, utilizând formule de etichetă verbală specifice limbii române;
  - să prezinte informații simple, înlanțuite logic, cu sau fără repere;
  - să reproducă mesaje/poezii/cântece scurte, jocuri populare verbale ca elemente ale culturii românești.
- manifestând ca atitudini specifice predominante:***
- interes și curiozitate pentru învățarea limbii române și schimbul de mesaje;
  - participare în diferite contexte de comunicare și încredere în sine în procesul comunicării;
  - atitudine pozitivă și respect pentru valorile culturii naționale.

• **Componente structurale ale unităților de conținut – grupa pregătitoare**

<p><b>CONTEXTE TEMATICE</b></p>	<p><b>ACTE DE VORBIRE</b></p>	<p><b>ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII</b> (aspect aplicativ, fără utilizarea metalimbajului)</p>
<p><b>1. Eu sunt la grădiniță</b>  <i>1.1 Bună dimineața, doamnă educatoare!</i>  <i>1.2 Ce zi e azi?</i>  <i>1.3 Ce facem la grădiniță?</i>  <i>1.4 Învățăm să numărăm</i></p>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de adresare; formule de rugăminți/cereri (cererea și acordarea permisiunii);</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte, persoane, fapte;</li> <li>● exprimarea cantității;</li> <li>● oferirea, transmiterea de informații asupra capacității;</li> <li>● cererea de informații privind identificarea unei persoane, a unor caracteristici;</li> </ul>	<p><i>Nivelul sintactico-morfologic:</i></p> <p><b>A 1. Enunțul: propoziția</b>            Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire).            Propoziția simplă.</p> <p><b>Tipuri de propoziții și structura lor specifică</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Expriarea afirmativă, negativă.</li> <li>● Expriarea enunțiativă, interogativă, exclamativă.</li> </ul> <p><b>A.2. Expriarea unei acțiuni, stări (verbul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Modul indicativ: timpul prezent, timpul trecut (perfectul compus), timpul viitor forma I (forma afirmativă și negativă). Modul imperativ.</li> <li>● Persoana, numărul verbului.</li> <li>● Verbele neregulate <i>a trebui</i>, <i>a putea</i> (exersarea contextuală a valorilor).</li> </ul>

<p><b>2. Eu și familia mea</b>  2.1 <i>Despre familia mea</i>  2.2 <i>Așa e familia mea</i>  2.3 <i>Duminica în familie</i>  2.4 <i>Ziua mea de naștere</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● cererea de informații privind obiecte, persoane, însușiri (a cere identificarea a ceva, a cuiva);</li> <li>● oferirea de informații despre sine și altă persoană;</li> <li>● exprimarea dorinței, de urări;</li> <li>● descriere de acțiuni;</li> <li>● cererea de informații cu privire la obiecte, oferirea de răspunsuri;</li> <li>● enumerarea;</li> </ul>	<p><b>B.1 Denumirea obiectelor, a ființelor (substantivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Genul, numărul substantivului.</li> <li>● Cazurile substantivului: cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții. Articulația substantivelor.</li> <li>● Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme și utilizare la cazul nominativ).</li> </ul>
<p><b>3. Casa mea</b>  3.1 <i>Unde locuiești?</i>  3.2 <i>Cum e la noi acasă?</i>  3.3 <i>Ce este și unde este?</i>  3.4 <i>Facem ordine</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● alegerea unei informații cu privire la obiecte, prezentarea de răspunsuri;</li> <li>● cerere de informații despre propria și altă persoană;</li> <li>● oferirea/transmiterea informației asupra capacității;</li> <li>● cererea și refuzul permisiunii;</li> <li>● cererea de informații asupra unui fapt;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte/persoane/fapte;</li> </ul>	<p><b>B.2 Expriamarea însușirilor (adjectivul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Genul și numărul adjectivelor.</li> <li>● Acordul adjectivului cu substantivul determinat.</li> <li>● Adjective variabile și adjective invariabile.</li> <li>● Topica adjectivului.</li> <li>● Gradul comparativ (de superioritate, de inferioritate).</li> <li>● Gradul superlativ absolut realizat cu ajutorul adverbului <i>foarte</i>.</li> </ul> <p><b>B.3 Expriamarea persoanei (pronumele)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Persoana, genul și numărul. Formele accentuate și neaccentuate.</li> </ul>



<p><b>4. Mijloace de transport</b>  4.1 <i>Transportul de pasageri</i>  4.2 <i>Cu ce mergem la grădiniță?</i>  4.3 <i>Atenție! Treceam strada!</i>  4.4 <i>Cu ce călătorim în vacanță?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● exprimare de atitudine și sentimente;</li> <li>● descriere de obiecte, acțiuni, fenomene;</li> <li>● cerere de informații privind obiecte, lucruri, însușiri (a cere identificarea a ceva);</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte/persoane/fenomene;</li> <li>● instrucțiuni/ordine;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Desemnarea persoanei (pronumele personal: <i>ei/ele</i>).</li> </ul> <p>Exprimarea întrebării/interogației (pronumele interogativ: <i>cu cine?, pe cine?, cu ce?</i>)</p> <p><b>B.4 Exprimarea cantității (numeralul)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Numeralul cardinal (10-20).</li> </ul> <p><b>B.5 Exprimarea coordonatelor acțiunii – spațiu, timp, modalitate (adverbul)</b></p> <p>Exprimarea modului: <i>repede, încet, bine, rău</i>; a timpului: <i>azi, ieri, dimineața</i>.</p> <p><b>B.6 Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Prepoziția: <i>din, după, lângă</i>.</li> </ul> <p><b>B.7 Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjunția): <i>dar</i></b></p> <p><b>B.8 Exprimarea emoțiilor și a su-netelor din natură (interjecția)</b></p> <p><b>Nivelul semantic-lexical</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Vocabular. Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, ființe, însușiri,</li> </ul>
<p><b>5. Anotimpurile anului</b>  5.1 <i>A venit iarna</i>  5.2 <i>Vine, vine primăvara</i>  5.3 <i>Văară, bine ai venit!</i>  5.4 <i>Îmi este dragă toamna</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● descriere de obiecte/acțiuni;</li> <li>● cererea de informații asupra unui fapt cu privire la ființe;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte/persoane/fapte;</li> <li>● identificare de persoane, lucruri;</li> <li>● exprimare de atitudine și sentimente;</li> </ul>	

<p><b>6. Preferințe</b>  <i>6.1 Ne jucăm împreună</i>  <i>6.2 Îmi place sportul</i>  <i>6.3 Mergem la circ</i>  <i>6.4 Îmi plac poveștile/dese-  nele animate</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● exprimarea cantității;</li> <li>● cerere de informații privind obiecte, însușiri;</li> <li>● descriere de obiecte/lucruri/locuri;</li> <li>● exprimare de urări;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte/persoane/fapte;</li> <li>● oferirea de informații despre sine și altă persoană;</li> </ul>	<p>acțiuni, corespunzătoare ariei tematice specificate. Cuvinte cu sens opus.</p> <p><b>Minimum lexical</b>  Înșușirea a 125 – 150 de unități lexicale/cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1).</p>
<p><b>7. Locuiesc în Republica Moldova</b>  <i>7.1 Prin Moldova</i>  <i>7.2 Orașul Chișinău</i>  <i>7.3 Sărbători și tradiții: Sarcova/Semănatul, Paștele</i>  <i>7.4 Povești populare, snoave</i>  <i>7.5 Din folclorul copiilor</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● cererea de informații privind obiecte, persoane, însușiri;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● oferirea de informații despre propria și altă persoană;</li> <li>● exprimarea dorinței;</li> <li>● exprimare de urări;</li> <li>● enumerarea;</li> </ul>	<p><b>Nivelul fonetic</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Sunetele specifice limbii române. Articularea vocalelor [ă, â, î]; a consoanelor [d, t, n], urmate de e, i; a unor grupuri de sunete specifice limbii române: ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi; a diftongilor: oa, ea, ie, iu, io etc., a trifongilor: ioa, eai, eau, iai, iau,iei, oai.</li> <li>● Pronunțarea corectă a sunetelor aflate în diverse poziții. Accentuarea corectă a cuvintelor. Modelarea intonației.</li> </ul> <p>Conținuturile de învățare (tematice și lingvistice) sunt prezentate în <b>acte de vorbire/modele de vorbire</b> – abordare funcțional-comunicativă (Anexa 2, 3).</p>

<p><b>8. La revedere, grădiniță!</b>  8.1 <i>Eu despre mine</i>  8.2 <i>Recit, cânt și vorbesc în limba română</i>  8.3 <i>Iată ce am învățat la grădiniță!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● formule de prezentare; formule de mulțumire;</li> <li>● identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței;</li> <li>● oferirea de informații despre sine și altă persoană;</li> <li>● cererea de informații cu privire la un obiect, o persoană, însușiri, acțiuni;</li> <li>● oferirea de răspunsuri;</li> <li>● alegerea unei informații despre obiecte, persoane;</li> <li>● descriere de obiecte; caracterizare de persoane;</li> <li>● exprimare de atitudini și sentimente.</li> </ul>	<p><b>Dialogul.</b> Dialogul se realizează prin formulare de întrebări/răspunsuri scurte și simple în contexte cunoscute.</p> <p><b>Monologul.</b> Descrierea orală a obiectelor, imaginilor și a persoanelor cunoscute.</p> <p>Alcătuirea orală a unor texte simple.</p> <p><b>*Notă:</b> La nivelul fiecărei grupe se indică numai fenomenele lingvistice noi. Reactualizarea fenomenelor însușite anterior se subînțelege.</p>
<p><b>Din literatura pentru copii</b>  <b>Texte recomandate conform unităților tematice:</b> <i>Casa</i>, A. Ciocanu; <i>Numărătoarea</i>, L. Deleanu; <i>Ziua mea</i>, <i>Darul cel mai bun</i>, V. Romanciuc; <i>Maioul</i>, <i>Costumul</i>, I. Anton; <i>Troleibuzul</i>, E. Tarlapan; <i>Avionul</i>, I. Diordiev; <i>Semaforul</i>, <i>Ghidul care face din ochi</i>, <i>Trenul</i>, C. Dragomir; <i>Anotimpurile</i>, Gr. Vieru; <i>Iarna</i>, I. Turcanu; <i>Gerul</i>, C. Dragomir; <i>Zi de iarnă</i>, L. Damian; <i>Vine iarna</i>, P. Cărare; <i>Primăvara</i>, L. Deleanu; <i>Primăvara</i>, Fl. Mugur; <i>Se-ntorc cocostârcii</i>, L. Deleanu; <i>Liliacul</i>, C. Dragomir; <i>Toamna</i>, E. Dragoș; <i>Toamnă târzie</i>, P. Cărare; <i>Mulțumim!</i> I. Turcanu; <i>Mama ți-a luat crețoane</i>, P. Cărare; <i>Cum te cheamă</i>, M. Ungureanu; <i>Cine cântă</i>, C. Dragomir; <i>În oraș</i>, <i>la Chișinău</i>, D. Matcovschi; <i>Floare pentru mama</i>, I. Filip; <i>Sorcova</i>, <i>Plaiul meu</i>, Gr. Vieru; <i>Lumina vieții</i>, M. Ungureanu; <i>Limba noastră</i>, Gr. Vieru, <i>Pâinea</i>, C. Dragomir; <i>Eu n-o să mă despart</i>, D. Matcovschi; <i>Acasă</i>, I. Filip; <i>Copiii planetei Pământ</i>, <i>Joc de copii</i>, Au. Ciocanu; <i>La revedere, grădiniță</i>, F. Mironov etc.</p> <p><b>Folclor de la și pentru copii:</b> <i>Lie, ciocârlie</i>; <i>Melcul supărat</i>; <i>Susai, susai</i>; <i>Melc, melc, codobelc</i>; <i>Ghicatori</i>; <i>Frământări de limbă</i>; <i>Numărători</i>; <i>Plugușorul</i>; <i>Cu semănatul</i>; <i>Sorcova</i>; <i>Colinde</i> etc.</p>		

## 5. Sugestii metodologice

Activitățile de organizare și desfășurare a demersului didactic în instituțiile de educație timpurie proiectate în *Curriculum* sunt de natură complexă, având drept scop dezvoltarea competențelor de a recepta și produce mesaje orale scurte și simple în limba română, sensibilizarea copilului preșcolar pentru aprecierea unor elemente specifice culturii române.

În acest sens, se reclamă o pregătire temeinică teoretico-practică a cadru-lui didactic. Iată de ce în proiectarea și organizarea activităților de învățare a limbii române la etapa de educație timpurie profesorul va ține cont de aspectele metodologice determinante/fundamentale ale concepției curriculare:

- Învățarea se axează pe *orientarea funcțional-comunicativă*, care presupune organizarea procesului de învățare ca model al exercițiului de comunicare. Copiii vor învăța limba simulând comunicarea reală, în interacțiune cu personaje imaginare (mascote), dar și în activități de grup cu colegii, demonstrând abilitățile de comunicare în situații concrete de viață.

Realizarea modelului funcțional-comunicativ este condiționată de dezvoltarea integrală a capacităților de *receptare la auz (audiere)* și de *producere orală (vorbire)*, care vor fi realizate în ansamblu pe tot parcursul învățării, fiind indispensabile pentru orice demers didactic interactiv.

- Organizarea și desfășurarea procesului de învățare a limbii române ca limbă nematernă se va realiza prin *activități integrate*. Activitățile integrate reprezintă o abordare exhaustivă a conținuturilor, în care granițele dintre categoriile de activități dispar, acestea fiind desfășurate după un scenariu unic în scopul realizării unei unități tematice. Învățarea integrată presupune o „împletire”, transcedere a granițelor conținuturilor dintre diferite domenii/arii (muzică, artă plastică, literatură, folclor etc.), în vederea atingerii competențelor proiectate. Integrarea, realizată într-o formă atractivă, flexibilă, în baza unităților tematice stabilite în *Curriculum*, se axează pe aceleași unități lexicale, fenomene lingvistice, structuri verbale/modele de vorbire. Astfel, integrarea se prezintă ca o idee sau principiu de concordare/armonizare a diferitor domenii, ce depășește hotarele diferitor categorii de activități și grupează cunoașterea în funcție de tema propusă de profesor.
- Abordarea integrată a activităților promovează *învățarea centrată pe copil* și nu pe materia de studiu, acestea fiind mijloace de formare a unităților de competențe.

În acest context copilul beneficiază de: posibilități de a se manifesta natural, fără a sesiza că această activitate este „impusă”; de mai multă libertate în acțiune pentru a învăța din interacțiunile verbale cu colegii

săi; de implicare în pregătirea activităților căutând și realizând diferite produse; de sporire a încrederii în forțele proprii, devenind capabil să îndeplinească sarcinile alese sau cele ce i s-au propus; oportunitatea de a interacționa în grup, utilizând limba-țintă etc.

- Procesul de învățare este unul *pozitiv*, realizat prin activități experiențiale. *Învățarea prin experiență*, învățarea naturală, acțională se obține prin interacțiuni cu ceilalți, din propriile experiențe, atunci când copilul este direct implicat într-un eveniment și învață „prin a face”, „a trăi împreună cu ceilalți”, „a exersa”, „a pune în practică” cele învățate.
- Se recomandă ca pe durata tuturor fazelor de învățare a limbii române să se folosească, pe cât este posibil, mai multe canale de învățare, pentru a putea stimula dezvoltarea senzorială (*multisenzorială*) a copilului.

Pedagogul italian M. Montessori considera că simțurile noastre sunt „niște porți deschise spre lume”, iar materialele senzoriale sunt cheile date copilului pentru a le deschide. Materialele senzoriale se adresează unui anumit simț: vizual, tactil, baric, termic, auditiv, olfactiv, gustativ și stereognostic. Respectiv, copilul învață limba prin *a vedea, a auzi, a pipăi, a gusta, a miroși, prin mișcare*. De ex.: Mărul este roșu. *Vizual*: Obiectul – măr, culoarea – roșu; Mărul este dulce. *Olfactiv*: gust – dulce etc.

- Unitățile tematice vor fi abordate într-o *manieră ludică*, jocul didactic fiind metoda de bază în învățarea limbii române ca limbă nematernă la etapa de educație timpurie, în care se îmbină armonios elementul instructiv cu cel distractiv, asigurând o unitate deplină între sarcina didactică și acțiunea de joc.

În activitățile de învățare se va utiliza o varietate mare de jocuri didactice pentru dezvoltarea limbajului sub toate aspectele (fonetic, lexical, gramatical): jocuri didactice pentru formarea și exersarea unei pronunții corecte; jocuri didactice pentru îmbogățirea vocabularului activ și pasiv al copiilor; jocuri didactice prin care se exersează structurile gramaticale; jocuri didactice de dezvoltare a comunicării etc.

- Se recomandă aplicarea pe scară largă a *metodelor activ-participative*, renunțarea la o metodă dominantă în favoarea unei varietăți metodologice, care să vină în întâmpinarea diverselor nevoi de comunicare ale copiilor, precum: conversația, explicația, simularea, explozia stelară, colajul, proiectul etc., prin care copiii vor învăța ușor și cu plăcere limba română.
- Procesul educațional trebuie să *asigure șanse egale fiecărui* copil, să promoveze un învățământ diferențiat de instruire. Astfel, pentru a realiza un proces personalizat de învățare a limbii române trebuie să se țină cont de particularitățile individuale ale copilului (ritmul propriu de

instruire), nivelul de cunoaștere a limbii, stilurile de învățare (*vizual, auditiv, tactil-chinestezic* etc.), iar conținuturile, mijloacele de învățare să fie adaptate la procesul instructiv.

- Învățarea timpurie a limbii române se va axa pe teoria inteligențelor multiple formulată de H. Gardner (*verbal-lingvistică, logico-matematică, vizual-spațială, corporal-chinestezică, muzical-ritmică, interpersonală, intrapersonală, naturalistă, existențială/spirituală*). Teoria inteligențelor multiple nu vizează conținuturile învățării, ci modul de interacțiune pe care îl adoptă cadrul didactic cu copiii, maniera în care profesorul va acorda sprijin personalizat fiecărui copil pentru ca el să înregistreze performanțe.
- Pentru a crea un mediu lingvistic propice învățării limbii române se recomandă a extinde procesul de învățare în *activități complementare: de regim*, realizate în grădiniță (sosirea copiilor, gimnastica matinală, întâlnirea de dimineață, dejunul, deprinderile de igienă personală, etc.), *activități comune părinți-copii, imersiuni culturale, matinee, recitaluri de poezie și cântece*, dar și în mediul familial.

În cadrul fiecărei activități de regim se propune a utiliza acte de vorbire/modele verbale specifice activității. Acestea pot fi realizate atât de profesorul de limba română, cât și de educator. De exemplu, pentru activitatea de regim *Sosirea copiilor* la grădiniță pot fi utilizate actele de vorbire: *Bună dimineața! Bună ziua! Bine ai venit la grădiniță! Mă bucur să te văd!* etc. și activitățile didactice: jocul – *Învățăm să salutăm*, poezia - *Bună dimineața!*, cântecul – *Dimineața a venit* etc.

Familia are un rol foarte important în învățarea limbii române, contribuind la creșterea motivației pentru învățare, favorizând procesul de formare a limbajului, deschizându-i copilului calea spre utilizarea limbii române în activități cotidiene și sociale. În mediul familial părinții împreună cu copiii pot exersa diferite modele/acte de vorbire, utilizând cardurile cu imagini, audiind CD-urile cu cântece, poezii, recitând poezii, fredonând cântece etc.

În procesul de învățare timpurie a limbii române pot fi realizate și activități didactice comune *părinți-copii*, în care părinții vor fi tratați, pe de o parte, ca subiecți ai procesului de învățare, pe de altă parte, în calitate de coparteneri ai actului didactic, alături de profesorul de limba română. Activitățile comune părinți-copii vor contribui la stimularea interesului, curiozității pentru învățarea limbii române, cultivarea dragostei și a respectului pentru valorile naționale.

- Învățarea limbii române poate fi extinsă și în *imersiuni lingvistice/culturale*. În aceste contexte de învățare copiii vor fi puși în situația de „plonjare”, aflare îndelungată în procesul de învățare a limbii-țintă, fără a fi în contact cu limba maternă.



Imersiunile *lingvistice/culturale* vor amplifica competențele comunicative în limba română ale copiilor. În cadrul acestor activități se vor crea diverse situații de comunicare, discuții, simulări/jocuri de rol, înscenări, dramatizări etc., care pot fi realizate cu participarea doar a copiilor sau cu implicarea părinților.

Imersiunile culturale reprezintă modalități de familiarizare a copiilor cu elemente specifice ale culturii naționale, implicit cu elemente specifice ale obiceiurilor și tradițiilor definitorii. În realizarea acestora se pot folosi diverse tipuri de activități: *dramatizarea unor fragmente de povești, povestiri, snoave; prezentarea unor recitaluri de poezie; interpretarea unor cântece; înscenarea unor secvențe din obiceiuri și tradiții românești* etc.

## 6. Sugestii de evaluare

Evaluarea este o componentă esențială a procesului de învățare a limbii române, parte integrantă a *Curriculumului disciplinar* pentru instituțiile de educație timpurie, care permite a aprecia rezultatele și progresele de comunicare ale copiilor în limba română, luarea unor decizii de reglare, ameliorare și perfecționare a activității didactice. Evaluarea este conceptualizată ca:

- un proces, o activitate etapizată, desfășurată în timp;
- vizează domenii și probleme complexe (competențe, conținuturi, strategii, situații de învățare);
- implică un șir de măsurări, comparații, aprecieri (judecăți de valoare), pe baza cărora se pot adopta anumite decizii menite să optimizeze activitatea didactică, rezultatele obținute.

Evaluarea, în calitate de reglator al procesului, este indispensabilă atât în actul de predare, cât și în învățare, aceasta fiind intrinsecă. Prin evaluare, cadrul didactic urmărește cum învață preșcolarii, ce dificultăți întâmpină, îi ajută să conștientizeze propriile succese sau eșecuri, să-și îmbunătățească performanțele. Evaluarea permite profesorului să analizeze calitatea demersului didactic realizat, punctele forte și slabe privind modul de organizare, conceptualizare a procesului de învățare, strategiile și mijloacele utilizate, timpul alocat, condițiile de învățare etc.

Deși apare ca instrument de transformare a învățării și predării, evaluarea se modelează, la rândul său în raport cu cerințele acestora.

În procesul evaluării rezultatelor învățării cadrul didactic va ține cont de specificul acestei activități, iar *obiectivele de evaluare* vor descrie: *comportamentul pe care copilul trebuie să-l demonstreze (ce?); condițiile de realizare (cum?); nivelul de performanță necesar de a fi atins (cât?).*

Evaluarea la etapa de educație timpurie se realizează prin diverse metode: *conversația, observarea, jocul didactic, teste, exercițiul, analiza produselor activității, fișa de evaluare a copilului/ fișe individuale, etc.*

## BIBLIOGRAFIE

### Cadrul legal și normativ Național

1. *Codul Educației al Republicii Moldova*, 2014, modificat LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art.401; în vigoare 01.07.16.
2. *Cadrul de Referință al Curriculumului Național*, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, nr. 432 din 29 mai 2017.
3. *Concepția didactică a disciplinei Limba și literatura română în școlile cu limba rusă de instruire*, aprobată prin Hotărârea Colegiului Ministerului Învățământului, nr. 17 din 21.11.95.
4. *Curriculum național: învățământul primar*. Chișinău: Lyceum, 2018.
5. *Curriculum național. Limba și literatura română pentru instituțiile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale: învățământul primar. Ghid de implementare a curriculumului disciplinar.*/Cazacu T., Feteasco R., Roșcovanu V. ș.a. Chișinău: Lyceum, 2018.
6. *Curriculum național: învățământul primar. Limba străină (I).*/Guțu I., Munca-Aftenev D., Guțu S. ș.a. Chișinău: Lyceum, 2018.
7. *Curriculumul educației copiilor de vârstă timpurie și preșcolară (1 – 7 ani) în Republica Moldova*. Chișinău 2006.
8. *Curriculum pentru educație timpurie (copiii de la naștere la 6 ani)*. București, 2017.
9. *Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale (2016-2020)*, aprobat prin HG nr. 904 din 31 decembrie 2015.
10. *Standarde de învățare și dezvoltare pentru copil de la naștere până la 7 ani: Standarde profesionale naționale pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie*, aprobate de către Consiliul Național pentru Curriculum, 23 august 2010.
11. *Standarde de eficiență a învățării*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2012.
12. *Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”*, 2014.
13. *Strategia Moldova Digitală 2020*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31.10.2013.
14. *Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1106 din 03.10.2016.



### **Internațional**

15. *Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare* /Comitetul Director pentru Educație „Studierea limbilor și cetățenia europeană”./Trad. din lb. fr. de Gheorghe Moldovanu. – Chișinău: Tipografia Centrală, 2003. Disponibil: <http://isjvn.vn.edu.ro/upload/f527.pdf>.

16. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion volume with new descriptors*. Council of Europe, Strasbourg, 2018. Disponibil: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>.

17. *ISCED – Clasificarea Internațională Standard a Educației*, UNESCO, 2011.

18. *Nivel prag pentru învățarea limbii române ca limbă străină*. Consiliul de Cooperări Culturale, Strasbourg, 2001.

### **Studii/rapoarte**

19. Bucun N., Guțu V., Ghicov A. ș.a. *Evaluarea curriculumului școlar. Ghid metodologic*. Chișinău: IȘE, 2017.

20. *Evaluarea curriculumului național în învățământul general. Studiu*. Chișinău: MECC, IȘE, 2018.

21. *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova: o analiză de necesități*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica cu sprijinul Înaltului Comisar pentru Minoritățile Naționale ale OSCE, 2009.

### **Literatură în domeniu**

22. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Învățarea simultană a limbilor română și găgăuză*. Ghid metodologic. Chișinău: Grafic Design, 2015.

23. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Curriculum. Învățarea simultană a limbilor română și găgăuză*. Nivelul A1.1. ANTEM. Chișinău: Grafic Design, 2016.

24. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Nicu și Leanca învață limba română. Manual* (cu CD). ANTEM. Chișinău, Tipografia Centrală, 2016.

25. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Nicu și Leanca învață limba română. Carduri cu imagini*. 500 de carduri (cu CD). Tipografia Centrală, 2016.

26. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Învățăm împreună limba română*: Culegere de povești, snoave și povestiri (cu CD). ANTEM. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.

27. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Învățăm împreună limba română*: Culegere de poezii și cântece (cu CD). ANTEM. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.

28. Barbăneagră A. *Conceptualizarea procesului de învățare integrată a conținutului și a limbii române în instituțiile cu instruire în limba rusă din RM. // „Educația lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural și a integrării socio-profesionale”*, Chișinău, 2016.

29. Balint M. *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar. Didactica limbii și literaturii române*. Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2008.

30. Bocoș, M., Chiș, V. *Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar*. Cluj-Napoca: Editura Casa Cărții de Știință, 2014.

31. Bolboceanu A. *Accesul, relevanța și calitatea educației în instituțiile de educație timpurie*. Chișinău: Lexon-Prim, 2014.

32. Callo T. *Educația lingvistică*. Chișinău, 2009.

33. Carabet N., Gânju St., Haheu E. ș.a. *Didactica educației preșcolare*. Chișinău, 2012.

34. Cemortan-Secara S. *Formarea personalității copilului în cadrul activității verbal-artistice*. Chișinău: Universitas, 2000.

35. Dascal A. ș.a. *Modele de socializare a copiilor de vârstă preșcolară (5-7 ani) în cadrul activităților integrate cu orientare parteneriat instituție preșcolară-familie*. Ghid metodologic pentru cadrele didactice și părinți. Chișinău: Reclama, 2012.

36. *Ghidul cadrelor didactice pentru educația timpurie și preșcolară*. Disponibil pe: [https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid\\_cor3.pdf](https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_cor3.pdf).

37. Golu P., Zlate M. *Psihologia copilului*. București: Editura Didactică și pedagogică, 1998.

38. Gurlui I., Andreescu L. *Activitățile integrate în grădiniță. Ghid metodic*. Pitești: Editura Carminis, 2014.

39. Guțu VI. (coord.), Chicu V., Dandara O. ș.a. *Psihopedagogia centrată pe copil*. Chișinău: CEP USM, 2008.

40. Hobjilă A. *Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului (etapa preșcolară)*. Iași: Institutul European, 2008.

41. Лосева А.А. *Особенности речевого развития двуязычных коммуникантов дошкольного возраста*. Disponibil pe: [www.pglu.ru/lib/.../VII/uch\\_2010\\_VII\\_00042.pdf](http://www.pglu.ru/lib/.../VII/uch_2010_VII_00042.pdf)

42. Molan V. *Didactica domeniului „Limbă și comunicare” din învățământul preșcolar*. București, 2017.

43. Pamfil A. *Didactica limbii și literaturii române (pentru învățământul în limbile minorităților naționale)*. Cluj: Editura Dacia, 2000.

44. Platon E. (coord.) ș.a. *Procesul de predare/învățare a limbii române ca limbă nematernă (RLNM) la ciclul primar*. Suport de curs. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2011.

45. Протасова Е., Родина Н. *Методика обучения дошкольников иностранному языку*. Москва: Златоуст, 2013.

46. Протасова Е., Родина Н. *Многоязычие в детском возрасте*. Москва: Златоуст, 2011.

47. Протасова Е., Родина Н. *Русский язык для дошкольников*. Москва: Златоуст, 2013

48. Sîrghie A. *Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul preșcolar și primar*. Sibiu: Alma Mater, 2009.

49. Vrânceanu M., Turchină T. ș.a. *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*. Ghid pentru educatori. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, Chișinău, 2013.

50. Vrașmaș E., Guranda O., Vrânceanu M. ș.a. *Educație timpurie individualizată*. UNICEF – Moldova. Chișinău: Editura Cartier, 1999.

#### **Site-uri utile:**

51. <http://bilingual.antem.org/>

52. [http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page\\_id=538](http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page_id=538)

53. <https://www.copilul.ro/educatie/>

54. <http://www.parinti.com/>

55. <http://www.povesti-pentru-copii.com/>

56. <http://www.romanianvoice.com/>

57. <http://fiseprescolari.blogspot.md/>

58. <http://junior.clopotel.ro/galerie-clopotel-junior>

59. <http://traditiidinromania.ro/category/legende>

60. [www.universdecopil.ro/](http://www.universdecopil.ro/)

#### **Culegeri de texte: povești, snoave, povestiri, poezii**

1. *Antologie de basme, legende și povești*. Selecție A. Bujor. Chișinău: Editura Epigraf, 2010.

2. *A fost odată ca niciodată... Povești populare, Legende, Snoave, Povești din lumea întreagă*. Trad. V. Filip. Chișinău: Editura Epigraf, 2013.

3. *Cartea de aur a celor mai frumoase povești clasice*. CD audio. Chișinău: Editura Litera, 2014.

4. *Cartea mea cu povești românești*. București: Editura Flamingo, 2009.

5. *Cele mai frumoase povești cu tâlc. Colecția de aur*. Chișinău: Editura Arc, 2018.

6. *Cele mai frumoase povești clasice. Colecția de aur*. Chișinău: Editura Arc, 2018.

7. *Cele mai frumoase povești de Andersen. Colecția de aur*. Chișinău: Editura Arc, 2016.

8. *Citește și construiește*: Carte și cuburi de construit. Chișinău, Editura Arc, 2018.
9. Dragomir C. *Bunicuța cu povești*. Chișinău: Literatura artistică, 1988.
10. *Folclorul copiilor. Cele mai căutate perle folclorice*. Selecție: Băieșu N. Chișinău: Editura Arc, 2015.
11. *Figurine din hârtie*. Chișinău: Editura Arc, 2015.
12. *Învățăm împreună limba română*. Culegere de povești, snoave. CD audio. Chișinău, 2016.
13. *Învățăm împreună limba română*. Culegere de poezii și cântece. CD audio. Chișinău, 2016.
14. Lukiancenco, N. *Creează, confecționează și joacă-te*. Chișinău: Editura Arc, 2016.
15. Mârza-Turbal A. *Să-ți fie sufletul frumos*. Versuri pentru copii. Chișinău: Pontos, 2016.
16. *20 de povești alese*. București: Editura Girasol, 2008.
17. *365 de povești de seară*. Carte + CD audio. Chișinău: Editura Litera, 2013.
18. *101 povești de noapte bună. Povești distractive cu multe aventuri*. Chișinău: Editura Arc, 2017.
19. *101 de povești minunate. Povești celebre*. Chișinău: Editura Arc, 2017.
20. *Ora de culcare. În junglă: Povești de noapte bună cu păpuși de deget*. Chișinău: Editura Arc, 2015.
21. *Păcală și Tândală*. Chișinău: Editura Litera, 2010.
22. *Paparudă, rudă. Poezii folclorice pentru copii*. Selecție: Iordăchescu I. Chișinău: Editura Arc, 2014.
23. *Povești și jocuri pentru alungat plictiseala*. Chișinău: Editura Litera, 2012.
24. *Povești pentru inimă și suflet*. Povești terapeutice. Editura Aquila, 2013.
25. Rogovaia, G. *Grădina din povești*. Chișinău: Editura ARC, 2017.
26. Pimont, A. *Jocuri de cuvinte: La fermă. În pădure. În savană*. Chișinău: Editura Arc, 2008.

## Minimum lexical

Grupa mijlocie	Grupa mare	Grupa pregătitoare
<p><b>A:</b> acasă, aceasta, acesta, afară, alb, albastru, apă, a avea</p> <p><b>B:</b> balon, băiat, a bea, brad, bun, bunic, bunică</p> <p><b>C:</b> cal, capră, cartof, cămașă, câine, a cânta, cântec, ceai, ceapă, ceașcă, cinci, cizme, cocoș, coș, covor, cub, curte</p> <p><b>D:</b> da, a dansa, doi, dulap, dulce</p> <p><b>E:</b> ea, el, eu</p> <p><b>F:</b> farfurie, fată, a fi, frumos</p> <p><b>G:</b> galben, găină, grădiniță, gustos</p> <p><b>I:</b> iepure</p> <p><b>Î:</b> a îmbrăca, a încălța</p> <p><b>L:</b> lingură, a locui</p> <p><b>M:</b> mamă, mare (adj.), masă, mașină, măr, mărtișor, a mânca, medic, mic, minge, Moldova, morcov, multe, mulțumesc</p> <p><b>N:</b> negru, nu</p> <p><b>O:</b></p> <p><b>P:</b> pantaloni, pantofi, pară, pat, patru, păpușă, pâine, pisică, poezie, polițist, prună, pui</p> <p><b>R:</b> rochie, roșie, roșu</p> <p><b>S:</b> sală, scaun, supă</p> <p><b>Ș:</b> șofer</p>	<p><b>A:</b> acolo, acru, a aduce, aici, antreu, aragaz, ardei, a arunca, autobuz, avion</p> <p><b>B:</b> biscuit, bolnav, bomboană, brânză, bucătăreasă, bucătărie</p> <p><b>C:</b> caisă, cald, cameră, cap, carne, casă, căciulă, a căuta, ceainic, ciorap, cireașă, cizme, colindă, constructor, copac, a culege, a cumpăra, curte, cuțit</p> <p><b>D:</b> dădacă, a desena, deștept, a (se) dezbrăca, dimineață, dormitor, a durea</p> <p><b>E:</b> educatoare</p> <p><b>F:</b> a face, familie, față, a felicita, felicitare, frate, frig, frigider, fructe, furculiță</p> <p><b>G:</b> găscă, geantă, glob</p> <p><b>I:</b> iarnă</p> <p><b>Î:</b> a (se) îmbrăca</p> <p><b>J:</b> jucărie</p> <p><b>L:</b> lapte, legume, linguriță, a lua, a lucra, lup</p> <p><b>M:</b> magazin, mare (subst.), maro, mână, a merge, mobilă, munte</p> <p><b>N:</b> nas, noi, nouă, nucă</p>	<p><b>A:</b> adresă, a alerga, an, a (se) ascunde</p> <p><b>B:</b> baie, a bate, bicicletă, bine, bloc, bogat, bucurie</p> <p><b>C:</b> cadou, capitală, carte, casă, călător, a călători, centru, a chema, cincisprezece, circ, a circula, a citi, a colora, a construi, copil, copt, creion, cuier, a cunoaște, curat, a curăța</p> <p><b>D:</b> a se descălța, desen, doisprezece, a dori, douăzeci, drag, drapel, duminică</p> <p><b>E:</b> ei, ele, elefant</p> <p><b>F:</b> fereastră, film, fulg</p> <p><b>G:</b> ghete, ghiocel, grupă</p> <p><b>H:</b> harnic</p> <p><b>I:</b> interesant, a intra, a iubi</p> <p><b>Î:</b> împreună, a (se) încălzi, a înflori, a îngheța, înghețată, a întreba, a învăța</p> <p><b>J:</b> joi, a (se) juca</p> <p><b>L:</b> leneș, leu, lung, luni</p> <p><b>M:</b> maimuță, marți, mâncare, melodios, microbuz, miercuri, minunat, monument, murdar</p> <p><b>N:</b> nepoată, nepot, a ninge, noapte, nouăsprezece, a număra, nume</p> <p><b>O:</b> om, optsprezece, oraș</p> <p><b>P:</b> paisprezece, palmă, patrie, părinți, perete, pieton, podea, a povesti, a pregăti, prieten, a privi, puternic</p>

<p><b>T:</b> tată, trei, tricou, tu</p> <p><b>U:</b> unu, urs</p> <p><b>V:</b> vacă, verde, vulpe</p> <p><b>Z:</b></p>	<p><b>O:</b> oaie, ochelari, ochi, opt, ou</p> <p><b>P:</b> parc, patrie, pădure, pălărie, pește, piață, picior, a-i plăcea, plăcintă, plimbare, poftim, porc, poveste, primăvară, prosop, a pune</p> <p><b>R:</b> rață, a repara</p> <p><b>S:</b> salată, salon, sănătos, săpun, a (se) scula, scurtă, seară, soră, a (se) spăla, spital, strugure, suc</p> <p><b>Ș:</b> șapte, șase, șlapi, a șterge</p> <p><b>T:</b> terci, toamnă, a trăi, tren</p> <p><b>U:</b> unt, ureche</p> <p><b>V:</b> vară, vânzător, a veni, véveriță, vișină, voi, a vrea</p> <p><b>Z:</b> zece</p>	<p><b>R:</b> rău, rece, a recita, republică, roadă</p> <p><b>S:</b> sanie, sat, sănătate, sărbătoare, a sări, sâmbătă, semafor, soare, sorcova, stradă, sus</p> <p><b>Ș:</b> șaisprezece, șaptespezece</p> <p><b>T:</b> tablou, tare, tigru, a se topi, a trece, treisprezece, trist, troleibuz</p> <p><b>U:</b> unsprezece, ușă</p> <p><b>V:</b> vapor, vesel, vineri</p> <p><b>Z:</b> zăpadă, zebra, zi, zi de naștere</p>
--	---	--

**\*Notă:** La nivelul fiecărei grupe se indică numai cuvintele noi. Reactualizarea unităților lexicale însușite anterior se subînțelege.

## Acte de vorbire pe grupe

Grupa mijlocie	Grupa mare	Grupa pregătitoare
<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Formule de salut la întâlnire – <i>Bună dimineața! / Bună ziua!</i></li> <li>• Răspunsuri la salutul de întâlnire – <i>Bună dimineața! / Bună ziua!</i></li> <li>• Formule de salut la despărțire – <i>La revedere!</i></li> <li>• Formule de adresare – <i>Maria! Ion!</i></li> <li>• Formule de prezentare (autoprezentare) <i>(Eu) Sunt + prenume</i> – <i>Eu sunt Elena.</i></li> <li>• Formule de prezentare a cuiva <i>El/ea este + prenume</i> – <i>El este Dan. Ea este Dana.</i></li> <li>• Formule de mulțumiri <i>Mulțumesc!</i></li> <li>• Identificări de obiecte, ființe, persoane – <i>Acesta este un urs. Aceasta este o pisică.</i></li> </ul>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Formule de salut la întâlnire – <i>Bună! / Salut! Bună seara!</i></li> <li>• Răspunsuri la salutul de întâlnire – <i>Bună! / Salut! Bună seara!</i></li> <li>• Formule de prezentare (autoprezentare) <i>Mă cheamă + prenume</i> – <i>Mă cheamă Sorina.</i></li> <li>• Formule de prezentare a cuiva <i>El/ea este + profesie</i> – <i>El este medic.</i> – <i>Ea este educatoare.</i></li> <li>• Identificări de persoane – <i>Acesta este tata. Aceasta este mama.</i></li> <li>• Stabilirea apartenenței – <i>Bunicul meu. Bunica mea.</i></li> <li>• Descriere de obiecte <i>balon mare și verde, mașină mică și roșie</i></li> <li>• Descriere de persoane, acțiuni <i>frate harnic, soră frumoasă</i></li> <li>• Cererea de informații privind obiecte, însușiri (a cere identificarea a ceva)</li> </ul>	<p><b>Acte de vorbire:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Formule de adresare <i>Doamnă educatoare!</i> <i>Dragă, ... .. bunică, mamă etc.</i></li> <li>• Formule de prezentare (autoprezentare) – <i>Mă numesc Victor.</i></li> <li>• Identificare de persoane. A cere cuiva să se identifice – <i>Cine ești? Cum te cheamă?</i></li> <li>• Identificare de persoane. A cere identificarea cuiva/a ceva – <i>Cine este acesta/aceasta? Cum îl cheamă? Ce este aceasta/acesta (profesie)?</i></li> <li>• Oferirea de informații despre propria și altă persoană (identificarea personală și a altor persoane) <i>Eu sunt Sandu. (Eu) am 6 ani. Eu învăț limba română.</i> <i>El este Victor. Victor are 5 ani. El este la grădiniță.</i> <i>Ea este Victoria. Victoria nu este la grădiniță. Ea este bolnavă, ea este acasă.</i></li> </ul>



<p>– <i>El este Sergiu. Ea este Corina.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Descriere de obiecte/vietăți <i>balon alb, mașină mare, pisică albă</i></li> <li>• Cererea de informații privind obiecte (a cere identificarea a ceva) – <i>Ce este acesta? Ce este aceasta?</i> – <i>Ce ai (tu)?</i></li> <li>• Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale – <i>Acesta este un cub. Aceasta este o mașină.</i></li> <li>• Cererea de informații cu privire la un obiect/lucru – <i>Ce ai?</i></li> <li>• Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale – <i>Eu (nu) am un balon.</i> – <i>Eu (nu) am o minge.</i></li> <li>• Cererea de informații cu privire la un obiect, fapt <i>Ai un balon? Ai o minge?</i></li> <li>• Răspuns la cerere <i>Da, (am). Nu (am).</i></li> <li>• Cererea de informații cu privire la o persoană – <i>Cine ești tu?</i></li> </ul>	<p>– <i>Cum este cubul? Cum este mașina?</i> – <i>Cum este calul? Cum este vaca?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale – <i>Cubul este galben.</i> – <i>Mașina este roșie.</i> – <i>Calul este puternic. Vaca este mare.</i></li> <li>• Cererea de informații privind identificarea unei persoane, caracteristici (a cere identificarea cuiva) – <i>Cine este acesta? Cine este aceasta?</i> – <i>Cum este bunicul tău? Cum este bunica ta?</i></li> <li>• Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale – <i>Acesta este (e) bunicul meu. El este harnic.</i> – <i>Aceasta este (e) bunica mea. Ea este harnică.</i></li> <li>• Cererea de informații cu privire la persoană – <i>Ai o soră?</i></li> <li>• Răspuns la cerere – <i>Da, (am). Am.</i> – <i>Nu (am). Nu, nu am.</i></li> <li>• Oferirea de informații despre propria persoană – <i>Eu sunt Corina./Mă numesc Corina. Am 6 ani.</i></li> <li>• Oferirea de informații despre alte persoane – <i>El este Victor./ Acesta este Victor.</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Oferirea/transmiterea de informații asupra capacității – <i>Eu pot cânta/desena. El/ea poate vorbi în limba română.</i></li> <li>• Descriere de obiecte, acțiuni</li> <li>• Caracterizare de persoane</li> <li>• Alegerea unei informații despre obiecte, persoane/fapte <i>Cine? Ce? Unde? Când? Cu cine? Cu ce? Cum este?</i></li> <li>• Oferirea de răspunsuri – <i>Sandu este la grădiniță. El vine cu mama.</i></li> <li>• Exprimare de atitudini și sentimente. A cere informații asupra atitudinilor și sentimentelor – <i>Îți place sucul de roșii?</i> – <i>Îți plac merele? Ce îți place?</i></li> <li>• Răspunsul asupra atitudinilor și sentimentelor – <i>Îmi place vara.</i> – <i>Îmi plac caisele.</i></li> <li>• Formule de rugăminți/cereri (cererea permisiunii) – <i>Pot intra/vorbi/pleca?</i></li> <li>• Răspunsul la permisiune – <i>Poți! Poftim! Intră!</i></li> </ul>
---	--	---



<p>– <i>Cine este acesta? Cine este aceasta?</i></p> <p>– <i>El este Dan? Ea este Dana?</i></p> <p>– <i>Cine este el? Cine este ea?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și non-verbale</li> <li>– <i>Eu sunt Victor.</i></li> <li>– <i>Acesta este tata. Aceasta este mama.</i></li> <li>– <i>El este Rică. Ea este Ana.</i></li> <li>• Cererea de informații asupra unui fapt</li> <li><i>Cine? Ce? Cum? Unde?</i></li> <li>• Exprimare de urări</li> <li>– <i>Poftă bună!</i></li> <li>• Exprimarea cantității și enumerarea (1- 5)</li> <li>• Instrucțiuni/ordine</li> <li>– <i>Ascultați!</i></li> <li>– <i>Repetăți!</i></li> <li>– <i>Întrebați!</i></li> <li>– <i>Răspundeți!</i></li> <li>– <i>Cântați!</i></li> <li>– <i>Desenați!</i></li> <li>– <i>Colorați!</i></li> <li>– <i>Mâncați!</i></li> </ul>	<p>– <i>Victor are 5 ani./El are 5 ani.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cererea de informații asupra unui fapt</li> <li><i>Cine? Ce? Unde? Cât? Câte?</i></li> <li><i>Cu cine? Cu ce? Cum este? etc.</i></li> <li>• Exprimare de atitudini și sentimente</li> <li>– <i>Îmi place vara.</i></li> <li>– <i>Îmi plac caisele.</i></li> <li>• Exprimare de urări</li> <li>– <i>La mulți ani!</i></li> <li>• Exprimarea durerii</li> <li>– <i>Mă doare capul.</i></li> <li>– <i>Mă dor urechile.</i></li> <li>• Exprimarea cantității (5 -10)</li> <li>• Instrucțiuni/ordine</li> <li>– <i>Vorbiți! Puneți!</i></li> <li>– <i>Ridicați cartonașul!</i></li> <li>– <i>Nu ridicați cartonașul!</i></li> <li>– <i>Nu vorbiți!</i></li> <li>– <i>Nu puneți!</i></li> <li>• A cere cuiva să facă ceva</li> <li>– <i>(Te rog), închide ușa!</i></li> <li>– <i>(Te rog), dă cartea!</i></li> </ul>	<p><i>Vorbește! Taci!</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Acordarea permisiunii</li> <li>– <i>Da.</i></li> <li>• Refuzul permisiunii</li> <li>– <i>Nu! Nu se poate.</i></li> <li>– <i>Nu vorbi! Nu cânta!</i></li> <li>• Exprimarea dorinței</li> <li>– <i>Vreau o ciocolată.</i></li> <li><i>Vreau lapte.</i></li> <li>• A cere scuze</li> <li>– <i>Scuze!</i></li> <li>• Exprimare de urări</li> <li>– <i>Succes! Noroc!</i></li> <li>– <i>Sărbători fericite!</i></li> <li>– <i>Paște fericit!</i></li> <li>– <i>Crăciun fericit!</i></li> <li>– <i>Somn ușor!</i></li> <li>• Exprimarea cantității și enumerarea (11-20)</li> <li>• Instrucțiuni/ordine.</li> <li>– <i>Priviți imaginea!</i></li> <li>– <i>Spuneți!</i></li> <li>– <i>Uniți!</i></li> <li>– <i>Găsiți!</i></li> <li>– <i>Arătați!</i></li> <li>– <i>Lucrați în perechi!</i></li> <li>• A cere cuiva să facă ceva</li> <li>– <i>(Te rog), repetă cuvintele!</i></li> <li>– <i>(Te rog), strânge masa!</i></li> </ul>
--	---	--

\***Notă:** La nivelul fiecărei grupe se indică numai actele de vorbire noi. Reactualizarea actelor de vorbire însușite anterior se subînțelege.

## Modele de vorbire

<p>- Cine ești tu? - Cine este ea? Cine este el?</p> <p>- Ce ești tu?</p> <p>- Cine este acesta/aceasta?</p>	<p>- Eu sunt Dan/Dana. - Ea este Dana./El este Dan.</p> <p>- Eu sunt băiat./Eu sunt fată.</p> <p>- Acesta este Victor./Aceasta este Victoria.</p>
<p>- Unde ești tu? - Unde este el/ea?</p> <p>- Cine este la grădiniță? - Unde este mărul?</p>	<p>- Eu sunt la grădiniță. - El/ea este acasă.</p> <p>- Sandu/Elena este la grădiniță. - Noi suntem la grădiniță. - Mărul este în coș.</p>
<p>- Ce ai?/Ce jucărie ai? - Ce are el/ea? - Tu ai o minge?</p>	<p>- Eu am un avion/o păpușă. - El/ea are un tren/o jucărie/niște jucării. - Da, eu am o minge./Nu, eu nu am o minge. Eu am un balon.</p>
<p>- Cum este balonul? - Cum sunt baloanele?</p>	<p>- Balonul este albastru. - Baloanele sunt colorate.</p>
<p>- Ce este acesta? - Ce este aceasta?</p>	<p>- Acesta este un urs/un tren. - Aceasta este o păpușă/o jucărie.</p>
<p>- Ce este pe masă? - Ce este în farfurie?</p>	<p>- Pe masă este o farfurie. - În farfurie este terci.</p>
<p>- Câte scaune sunt în cameră? - Câți copii sunt la masă?</p>	<p>- (În cameră) sunt cinci scaune. - La masă sunt trei copii.</p>
<p>- Ce vrei tu? - Ce vrea el/ea?</p>	<p>- Eu vreau înghețată/fructe. - El/ea vrea ceai/supă.</p>
<p>- Ce faci (tu)? - Ce face el/ea? - Ce fac ei/ele?</p>	<p>- Eu desenez/mă îmbrac. - El/ea desenează/se îmbracă. - Ei/ele desenează/se îmbracă.</p>

- Îți place scurta? - Îți plac cireșele?	- Da, îmi place scurta. - Nu, nu-mi plac cireșele.
- Ce te doare?	- Mă doare capul. - Mă dor picioarele.
- Ce desenează Ion (el)? - Cum desenează? - Cu ce desenează?	- Ion desenează un tren/o mașină. - Ion desenează frumos. - Ion desenează cu acuarele.

*Procesare computerizată:* Svetlana Cersac

Com. 5920

Întreprinderea de Stat Firma Editorial-Poligrafică

„*Tipografia Centrală*”

MD-2068, Chișinău, str. Florilor, 1